

Kalle Kemppainen

SISÄPIHA-ALUEIDEN KEHITTÄMINEN SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ

SISÄPIHA-ALUEIDEN KEHITTÄMINEN SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ

Kalle Kemppainen
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Maisemasuunnittelun koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Maisemasuunnittelun koulutusohjelma, viheraluesuunnittelun suuntautumisvaihtoehto

---

Tekijä: Kalle Kempainen

Opinnäytetyön nimi: Sisäpiha-alueiden kehittäminen sairaalaympäristössä

Työn ohjaaja: Pirjo Siipola

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2012

Sivumäärä 27 + 3 liitettä

Sairaaloiden viheralueilla on historian aikana ollut monia muotoja. Sairaalan viherympäristöjä ovat voineet olla niin puutarhat kuin laajemmat puistomaiset alueet. Suomessa nykyisin sairaaloiden viherympäristöt ovat pääosin sairaaloiden oman imagon parantamista varten. Potilaiden viihtyvyyteen ulkotiloissa on suunnittelutyössä yleensä kiinnitetty vähän huomiota, vaikka ulkona ihmisen tervehtymiseen voivat vaikuttaa positiivisesti monet eri tekijät. Sairaalaympäristöjen viheralueiden kehittäminen on maisemasuunnittelussa yhä harvinainen työtehtävä, sillä alueen suunnittelusta vastaavat lähinnä arkkitehdit.

Oulun yliopistollinen sairaala haki vuonna 2011 tapoja kehittää sisäpiha-alueitaan. Piha-alueet haluttiin muuttaa oleskelulle viihtyisiksi toiminnallisiksi piha-alueiksi. Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää konseptipiha, jonka avulla Oulun yliopistollinen sairaala pystyi kehittämään myös muita piha-alueitaan. Konseptipihaksi valittiin lasten leikkipihana toimiva sisäpiha. Konseptipihan lisäksi sairaalan sisäpiha-alueista tehtiin kuntoarviointi.

Konseptipihan suunnittelussa huomioitiin tilaajan asettamat tavoitteet. Pyrkimyksenä oli saada hoitotasoltaan matala sisäpiha-alue, jossa pystyvät viihtymään niin potilaat, henkilökunta kuin vierailijatkin. Suunnittelutyö eteni vuonna 2011 syksyllä suoritettujen maastotöiden jälkeen piha-alueen tarkemmalla luonnostelulla ja suunnittelulla vuoden 2012 keväällä. Piha-alueesta laadittiin opinnäytetyön tuloksena yleissuunnitelma mittakaavassa 1:100 ja yleissuunnitelman suunnitelmaselostus. Lisäksi laadittiin kaikkia piha-alueita käsittelevä kuntoarviointi.

Asiasanat: sairaalat, pihasuunnittelu, sisäpihat, Oulun yliopistollinen sairaala

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree program in Landscape Planning, option of Landscape Design

---

Author: Kalle Kemppainen

Title of thesis: Developing the landscape of hospital courtyards

Supervisor: Pirjo Siipola

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2012 Number of pages 27 + 3 appendices

---

The presence of natural environment is a forgotten source of vital healing power in many of our hospitals. The surroundings of hospitals today are mostly fabricated by architects who design only with a technical mindset. Little attention is given to outdoor environments even though it is a proven fact that nature can provide us with a handful of joy that contributes in general healing. Designing hospital courtyards and green areas can be challenging to a landscape designer because it usually involves trying to make the previous design work in a new way. Usually the existing design is done by an architect who specializes in hospital architecture.

Oulu University Hospital sought in 2011 ways to change the non-functional hospital courtyards to something that would be useful for the patients, staff and visitors. The aim of this thesis was to find ways to improve the yards by designing a concept. This concept was to include ways to improve maintenance, practicality and overall hospitability. The thesis also included an assessment of the condition of the yards in the hospital area.

The design process began in the fall of 2011. First the yards were examined on foot and later the documentation and photographs were filed into an assessment. First design concepts and ideas were procured during the winter of 2011. By spring of 2012 the design was completed and the result was a master plan of the area with the scale of 1:100. The thesis also includes a description of the plan and the condition assessment.

Keywords: hospitals, yards, environmental planning, Oulu University Hospital

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 AINEISTOT JA MENETELMÄT	8
3 OPINÄYTETYÖN TAVOITE.....	9
4 OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN PIHA-ALUEET	10
4.1 OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN HISTORIA	10
4.2 SISÄPIHA-ALUEIDEN HISTORIA	11
4.3 KONSEPTIPIHA.....	11
5 SAIRAALAYMPÄRISTÖN HAASTEET	14
5.1 SUUNNITTELU SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ	14
5.2 LAPSET SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ.....	16
5.3 ESIMERKKEJÄ SAIRAALOIDEN SISÄPIHA-ALUEISTA	16
5.3.1 Espoon sairaala, Espoo, Suomi, Arkkitehtitoimisto K2S Oy.....	17
5.3.2 Healing gardens, Salzburg, Itävalta, Atelier Thomas Pucher	18
5.3.3 Maasstad Hospital, Maasstad, Hollanti, Stijlgroep landscape and urban design	19
6 OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN PIHOJEN KEHITTÄMINEN	20
6.1 PIHA-ALUEIDEN KUNTOARVIO	20
6.2 YLEISSUUNNITELMA PIHA-ALUEESTA.....	20
7 POHDINTA	23
LÄHTEET.....	25
LIITTEET	27

1 JOHDANTO

Luonnon parantava voima on meille suomalaisille tuttu käsite, mutta miten voisimme hyödyntää tuota ehtymätöntä luonnonvoimaa sairaaloissa? Me olemme tottuneet käsittämään sairaalaympäristömme klinisinä ja hygieenisinä tiloina, joissa ei luontoa päästetä ihmisen kanssa kosketuksiin muutoin kuin lasipinnan takaa. Luomalla edellytykset ihmisten oleskelulle ulkotiloissa ja tuomalla luontoa eri keinoin heidän ympärilleen, voimme auttaa ihmisiä paranemaan mielekkäässä ympäristössä.

Sairaalaympäristöt ovat olleet Suomessa ja maailmalla sairaala-arkkitehtuuriin erikoistuneiden arkkitehtien luomistyötä. Viihtyisyyden ja luonnon läsnäolon sijaan monesti suunnittelukriteereissä on ajanut edelle käytännöllisyys ja toteutettavuus. Suunnittelutyössä on ollut vähäinen rooli heillä, joilla on ammattitaitoa viherympäristöistä. Terapeuttiset puutarhat ovat olleet historiallisesti sairaaloiden merkittävimpiä viherympäristöjä, mutta nykyään niitä ei suunnitella. Ajankohtainen tutkimustyö luonnon parantavasta voimasta terapeuttisella tasolla on avannut monen suunnittelijan silmät. Muutosta suunnittelutyössä on havaittavissa maailmanlaajuisesti. Suomessa on herätty suunnittelutyössä kunnioittamaan luonnonvoimaa osana suurempaa maailmanlaajuisista trendiä.

Vuonna 2011 Oulun yliopistollinen sairaala haki keinoja kehittää sairaalaympäristöään. Sairaalan sisäpiha-alueet olivat jääneet vuosien saatossa vaille hoito- ja remontointitöitä. Pihojen rapistuva kunto, sekä idea siitä, miten piha-alueita voitaisiin hyödyntää toiminnallisesti, loi perustan tälle opinnäytetyölle. Ensimmäisen opinnäytetyöryhmän kokouksen aikana piha-alueilla vierailtiin, ja tilaaja asetti ehdot liittyen opinnäytetyön tavoitteisiin.

Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta haluttiin kehittää. Opinnäytetyön tehtäväksi muodostui toimivan pihakonseptin luominen. Työhön liittyen Oulun yliopistollisen sairaalan alueelta kartoitettiin lukuisten piha-alueiden kunto. Kuntoarvioinnin avulla tilaaja pystyi päättämään korjaustöitä vaativat kohteet.

Konseptipihaksi valittiin lasten leikkipiha toimiva sisäpiha, josta opinnäytetyössä tehtiin yleissuunnitelma. Piha-alueen konseptissa tavoitteena oli luoda sellainen piha-alue, jossa huollon ja ylläpidon määrä oli huomattavasti nykyistä alhaisempi. Pihan rakennustekniset ongelmat

pyrittiin samalla ratkaisemaan. Konseptipihasta haluttiin oleskelijoille viihtyisä ja houkutteleva alue.

Opinnäytetyön ohjausryhmässä toimivat Oulun yliopistollisen sairaalan teknisistä palveluista Kari Ukkola, kiinteistöjen tekniikasta ja pihojen huollosta vastaava Jussi Västilä ja sairaalan viheralueista vastaava puutarhuri Arja Ikonen. Oulun seudun ammattikorkeakoulusta opinnäytetyön ohjaajana toimi yliopettaja Pirjo Siipola.

2 AINEISTOT JA MENETELMÄT

Opinnäytetyö aloitettiin kesällä 2011. Ensimmäisenä vaiheena opinnäytetyössä aloitettiin tekemään pihojen kuntoarviointia. Kuntoarvioinnin tulokset esiteltiin marraskuussa 2011. Kuntoarvioinnissa luotiin hoitokorttien muotoon tietoa, jonka avulla tilaaja pystyy nopeasti päättämään pihan yleisen kunnon ja jatkorakentamisen mahdollisuudet. Korjaustarve voidaan myös helposti lukea korteista, sillä tieto on esitetty taulukkomuodossa. Piha-alueiden kuntoarvioinnissa piha-alueet käytiin yksilöllisesti läpi jalan. Sisäpiha-alueet arvioitiin ja tiedot kirjattiin ylös. Piha-alueita dokumentoitiin myös valokuvin.

Kuntoarvioinnin jälkeen tilaajalle esiteltiin luonnos konseptipiha-alueesta. Tilaajan huomioiden pohjalta luonnosta muutettiin sellaiseksi, että se pystyttiin kehittämään yleissuunnitelmavaiheeseen. Ohjausryhmän kokouksissa saatu tieto auttoi kehittämään opinnäytetyötä tilaajan vaatimaan suuntaan.

Piha-alueen suunnitteluun liittyvässä työssä tutkimusaineistona käytettiin alan kirjallisuutta. Huomattavaa oli se, ettei suomen kielellä ollut teoksia sairaalaympäristöjen suunnittelusta kovinkaan paljoa. Pääasiallisesti suunnittelutyön lähteinä ja pohjatietoina käytettiin ulkomaisia julkaisuja. Työn tilaaja luovutti aineistoaan suunnittelutyöhön, ja pohja-aineistona toimivat kartat ovatkin tilaajan omistamia.

Luonnos- ja yleissuunnitelmavaiheessa sisäpiha-alueesta tehtiin lukuisia havainnekuvia. Suunnitteluprosessin aikana vierailtiin piha-alueella useita kertoja, jotta saataisiin hyvä kuva piha-alueen luonteesta. Vuodenaikojen vaikutus piha-alueen ilmeeseen huomioitiin myös vierailujen aikana.

Suunnittelutyössä käytettiin viittä eri pääohjelmistoa, joiden avulla saatiin niin suunnitelma-asiakirjat kuin havainnekuvat luotua. Ohjelmistoina käytettiin Autodesk Autocad, Motive Systems M-color, Adobe Photoshop, Microsoft Office ja Google SketchUp 8.

3 OPINÄYTETYÖN TAVOITE

Opinnäytetyössä haetaan keinoja kehittää Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueiden viihtyvyyttä ja huollettavuutta. Piha-alueiden kuntoa halutaan arvioida yleisesti kaikkien piha-alueiden kesken kuntoarvioinnin avulla. Kehitettäväksi piha-alueeksi valitaan yksi piha-alue, josta suunnitellaan konseptipiha. Konseptipihan suunnittelutyön tarkoituksena on saada kohteeseen hoitokustannuksiltaan matala piha-alue, jossa on otettu huomioon myös viihtyisyys ja erityisesti lasten leikki. Pihan suunnittelussa täytyy huomioida rajallinen tila, sillä alueella ei ole mahdollista suorittaa suuria maansiirtotöitä.

Pihan käytön ympärivuotisuus on tärkeä tekijä suunnittelun lähtökohdissa ja tavoitteissa. Helppohoitoisuutta pyritään suunnitelmassa kehittämään vähentämällä istutettavien kasvien määrää, ja valitsemalla helposti hoidettavia ja kestäviä maanpeite- ja pensaskasveja. Pihalla olleet alkuperäiset kasvit ovat pääosin huonokuntoisia, joten niitä ei voida säilyttää.

Piha-alueella kehitetään sadeveden ohjausta, sillä sisäpiha-alueella on pintojen huonojen kallistusten ja puutteellisen sadevesiviemäroinnin takia aiheutunut rakenteellisia haittoja itse rakennukselle. Piha-alueelle pyritään luomaan sadeveden viivytystä myös kasvillisuuden avulla.

Piha-alueen kalusteiksi ja varusteiksi halutaan valita kestäviä tuotteita. Kalusteiden valinnassa halutaan ottaa huomioon mahdollisten korjaustöiden vähentäminen. Piha-alueen suunnittelussa turvallisuusstandardien seuraaminen on tärkeää, sillä piha-alueelle tulee leikkialue. Leikkivälineet sijoitellaan turvallisuusmääräysten mukaisesti.

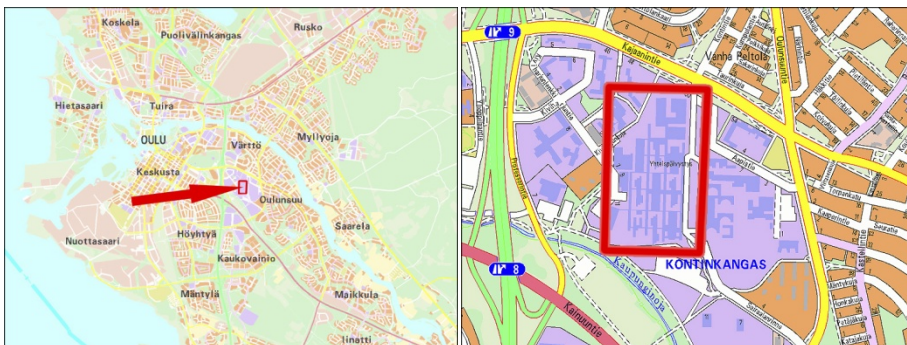
Leikkipihan suunnittelussa huomioitavia seikkoja ovat alueella leikkivien lasten ikä ja se, että lapset ovat pääosin foniatriksen poliklinikan potilaita. Pyrkimyksenä on luoda stimuloivaa leikkiä monelle kohderyhmälle. Piha-alueen käyttäjiin kuuluvat myös potilaat ja vierailijat, joten suunnittelemassa tulee myös heidät huomioida.

4 OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN PIHA-ALUEET

4.1 Oulun yliopistollisen sairaalan historia

Oulun yliopistollinen sairaala on osa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriä. Oulun yliopistollisessa sairaalassa työskentelee noin 4200 työntekijää. Hoitopaikkoja sairaalassa on 846. Sairaala tarjoaa yliopistollisena sairaalana koulutuspalveluita, ja Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa opiskelee n. 230 opiskelijaa. Sairaalan vastuualueella on yli 720 000 asukasta. Sairaala sijaitsee Oulussa Kontinkankaalla. (Pohjois-Suomen lääketieteen, hyvinvoinnin ja terveyden osaamiskeskus, hakupäivä 23.3.2012.)

Kontinkankaalla on sairaanhoidosta jo pitkäaikainen historia, sillä alueelle alettiin rakentamaan Oulun lääninsairaala jo 1937. Sotien jälkeen lääninsairaala toimi yliopiston opetussairaalana. Alueella on toiminut myös pohjoisen Suomen ensimmäinen mielisairaala: Oulun piirimielisairaala. 1940-luvulla Suomessa päätettiin perustaa keskussairaaloita johtuen sairaalahoidon palveluiden maanlaajuisesta epätasapainosta. Perustamisasiakirja Oulun yliopistollisesta sairaalasta allekirjoitettiin tosin vasta 5. kesäkuuta 1962. Allekirjoitetun asiakirjan mukaan Oulun yliopistolliseen sairaalaan tulisi 1097 hoitopaikkaa. Arkkitehtikilpailun ja monien muutoksien jälkeen Oulun yliopistollista sairaala alettiin rakentamaan 27. tammikuuta 1968. (Manninen 1998, 117, 122, 147, 153, 180–189).

KUVIOT 1 ja 2. Oulun yliopistollisen sairaalan sijainti Oulussa. (Karttatie, hakupäivä 5.4.2012.)
Sairaala-alue Kontinkankaalla. (Karttatie, hakupäivä 5.4.2012.)

4.2 Sisäpiha-alueiden historia

Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueet ovat saaneet alkunsa arkkitehti Reino Koivulan toimesta vuonna 1965 ehdotuksella: "Missä lintuset laulaa" (Manninen 1998, 186). Koivulan kilpailuehdotuksen myötä Oulun yliopistollisesta sairaalasta muotoutui omaperäinen ja toimiva sairaalaympäristö, jonka ulkomuoto oli ajan kuvan mukaan hyvin käytännöllinen. (Aho 2006, hakupäivä 30.3.2012).

Koivulan alkuperäisenä ideana sisäpihojen luonteesta oli luoda korkeiden rakennusten väliin valopihoja, joilla luonnonvalo saatiin alimpiin rinnekerroksiin asti. Piha-alueet suunniteltiin nurmipintaisiksi. Sairaala on suunnitteluvaiheessakin ollut aikaansa edellä, sillä Suomessa ei desentralisoituja paviljonkityyppisiä keskussairaaloita ollut 1960-luvulla (Kokko 1968, 36). Sisäpiha-alueen suunnitelmassa täytyykin kunnioittaa alkuperäistä pyrkimystä ja muotokieltä.

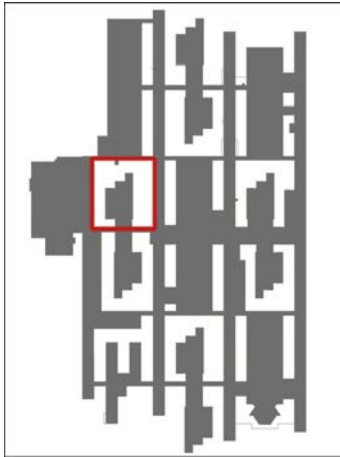
Desentralisoidun sairaalan toimintoja yhdistävät pitkät käytäväverkostot, joiden väleihin jää sisäpiha-alueita. Piha-alueita muodostuu sairaalan alueelle lukuisia. Rakennuksen seinien sisälle rajautuu jopa 21 erillistä sisäpihaa. Piha-alueita on myös lastenklinikan ja Oulun yliopiston kampusalueella. Pihojen koko ja käyttö poikkeavat toisistaan huomattavasti, sillä niiden luonne on muuttunut jatkorakentamisen myötä. Piha-alueet ovat voineet jakautua jatkorakentamisen aikana pienempiin osiin.

Oulun yliopistollisen sairaalan alueella hyödynnetään toiminnallisesti melko vähän piha-alueita. Sairaalan ruokalan ulkopuolella sijaitsevan piha-alueen osaa hyödynnetään aterioinnin aikana. Osastojen sisäpihoista käytetään pientä osaa potilaiden oleskelussa. Piha-alueet eivät ole viihtyisiä, sillä niitä ei ole alunperin suunniteltu oleskelualueiksi. Koivulan suunnitelmissa ei ole mainintaa oleskelusta sisäpiha-alueilla. (Kokko 1968, 37).

4.3 Konseptipiha

Suunnittelukohde sijaitsee Oulun yliopistollisen sairaalan länsipuolella. Suunniteltavan sisäpiha-alueen sijainti on naistentautien poliklinikalla, ja sen yhteydessä toimii mm. foniatrian poliklinikka. Sisäpiha-aluetta käyttävät pääasiassa nykyisellään foniatrian poliklinikan nuoret potilaat.

Suunniteltavaa N6:n pohjoispuoleista piha-alueita nimitetään tässä opinnäytetyössä N6P:ksi. Piha-alueita ympäröi kolmikerroksinen rakennusmassa, sekä N6:n potilastorni, joka on neljän kerroksen korkuinen.

KUVIO 3. N6P piha-alueen sijainti sairaala-alueella (Niemitalo 12.5.2011, sähköpostiviesti).

Huomattavan kokoinen N6P:n piha-alue on rinnetasossa sijaitseva sisäpiha-alue, jolla on käyttöä tällä hetkellä lasten leikissä. Piha-alueen pinta on tasainen, mutta pohjoisessa päädyssä sijaitsee korotettu kannellinen rakenne. Pihan pinta on korkotasoltaan hieman muuta pihaa korkeammalla kannellisen rakenteen alueella.

KUVIOT 4 ja 5. N6P:n piha-alueen yleisilme ja varjoisa kulmaus. (Kalle Kemppainen 2.8.2011.)

Pohjoisosassa sijaitsee myös jatkorakentamisesta syntynyt maakumpu, johon on sijoitettu rakenteiden alta kaivetut ylijäämämaat. Sadevesi ohjataan sadevesiviemäröinnin pois piha-alueelta. Piha-alueita on jouduttu remontoimaan ja alueelle on asennettu seinien vierustoille patolevytykset.

Piha-alueella sijaitsee myös väestönsuojan ulospääsy ja kaksi savunpoistoreittiä alemmista tunnelikerroksista. Piha on vain osittain valoisa, sillä korkeat rakennusmassat varjostavat piha-

aluetta. Piha-alueella on kulmauksia, joissa auringonvaloa saadaan vain erittäin lyhyen ajan päivästä (kuvio 5). Toimintojen sijoittelu on pihalla epämääräistä, sillä minkäänlaista suunnitelmaa ei itse leikkialueesta tai muusta pihasta ole koskaan tehty. Piha-alueella on tällä hetkellä ainoastaan yksi seinään kiinnitetty valaisin.

Kalusteet ovat ikääntyneet pihalla seisoessaan vuosien saatossa, ja niiden kunto on osittain heikko. Piha-alueella ei ole mitään oleskeluun liittyviä kiinteitä rakenteita, vaan kaikki kalusteet ja varusteet ovat irrallisia. Alueella sijaitsee kaksi erillistä leikkimökkiä, joista toinen toimii leikkivälineiden säilytyksessä. Pihan länsipuolella ei ole lainkaan kalusteita tai välineitä.

Piha-alueen leikkivälineet on sijoitettu pihan itälaitaan. Osaston potilaita pihalla palvelee ainoastaan kiikku, joka sijaitsee osaston päädyssä olevan parvekkeen lähellä. Piha-alueelle ei ole pääsyä vierailijoille, eikä siellä oleskele henkilökuntaa muuten kuin valvomassa lasten leikkiä.

Piha-alueen hoito on tällä hetkellä liian työlästä, sillä piha-alueen nurmi täytyy kesäaikaan ajaa vähintään viikoittain. Huoltoon tarvittavat koneet täytyy kuljettaa epäkäytännöllisesti sairaalan sisäkäytäviä pitkin, ja ne aiheuttavat ongelmia sairaalan sisätiloissa. Piha-alueen kasvillisuus koostuu muutamista istutetuista pensaista, puista ja perennoista. Kasvillisuus on päässyt pihalla huonokuntoiseksi, sillä niiden hoitamiseen ei ole varattu riittävästi aikaa. Piha-alueen puut ovat isotuomipihlajaa. Pensaita pihalla on mm. pensashanhikkia ja tuoksuvatukkaa.

Perennoista pihalla kasvaa kotkansiipeä, kaitaröyhynthatarta ja herttavuorenkilpeä. Tilaajan toiveesta pihalla olevat puut, pensaat ja perennat tullaan poistamaan. Piha-alueen tarkempi kunto on eritelty kuntoarvioinnissa tilaajalle liitteessä 3.

KUVIOT 6 ja 7. N6P:n piha-alueen yleisilmettä. (Kalle Kempainen 2.8.2011.)

5 SAIRAALAYMPÄRISTÖN HAASTEET

5.1 Suunnittelu sairaalaympäristössä

Sairaaloiden ympäristöt ovat muuttuneet merkittävästi 1970-luvulta, jolloin myös Oulun yliopistollinen sairaala rakennettiin. Laitosmaisista tehohoitoympäristöistä on pyritty siirtymään inhimillisempään mittakaavaan ja ulkoasuun. Nykyisin arkkitehtuurissa on otettu huomioon enemmän potilaskeskeinen suunnittelu, sillä paranemisen laatu on myös ympäristöstä riippuvainen. (Malve 2011, 47–48).

Sairaalaympäristö on maisemasuunnittelulle haasteellinen ympäristö, sillä alueen rakennusten sisälle jättämät sisäpiha-alueet ovat suljettuja ja ahtaita ympäristöjä. Suunnittelussa täytyy ottaa huomioon alueen arkkitehtuuri ja myös rakennuksiin liittyvä infrastruktuuri, kuten erilaiset rakennuksien sisäilmaan liittyvät LVI-laitteistot. Piha-alueen suunnittelussa tulee myös huomioida mahdollinen jatkorakentamisen tarve.

Kasvillisuuden hyötykäyttö sairaalan alueella olisi suotavaa, sillä erilaisten puutarhojen ja luonnonläheisyyden hyöty on huomattava. Suljetut piha-alueet voivat olla suojaisia, ja niissä voi sijaita kasvillisuudelle hyvin suotuisia mikroilmastoja. Pitkäaikaisessa osastohoidossa oleva potilas kokee ulkonäkymän tärkeäksi, sillä parhaimmillaan näkymästä voidaan saada stressitasoa laskeva ja hoitoa edistävä keino. Luonnonläheisyyttä saavutetaan pelkästään jo kasvillisuuden läsnäololla, eikä ihmisten tarvitse olla tietynlaisen luontoa jäljittelevän ympäristön läheisyydessä edistääkseen paranemistaan. Luonnonläheisyys ei tarkoita siis aina luonnon jäljittelyä sairaalan alueelle. (Ulrich 1999, 59).

Sairaalapihojen käyttö ja hyödyntäminen on jäänyt Suomessa lastenkenkiin. Nykyarkkitehtuurissa sairaaloiden piha-alueet ovat pääosin vain esteettisiä alueita, joiden funktio ei ole muu kuin korottaa alueen ilmettä. Pihojen hyödyntäminen toiminnallisesti on arkkitehtuurisuunnittelussa unohtunut. (Haaranen 1999, 41). Ulkoilman ja luonnonläheisyyden on tutkitusti todettu edistävän potilaiden vointia ja paranemista. (Moore 1999, 326–327). Sairaaloiden piha-alueiden suunnittelun lähtökohtien tulisi sijaita potilaan viihtyisyyden parantamisessa. Oulun yliopistollisen

sairaalan intresseissä voisi jatkossa ollakin sisäpiha-alueiden hyödyntäminen paremmin hoidollisesti terapiapihoina.

Sairaaloiden omaperäinen arkkitehtuuri ja ulkoasu asettavat myös sisäpiha-alueiden suunnittelulle tiettyjä lähtökohtia. Materiaalivalinnoin ja muotokielen hallitsemisen avulla voidaan kokonaisuudesta saada toimiva ja alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittava alue. Haasteellista on suunnitella sellainen kokonaisuus, jossa arkkitehtoninen ilme, käyttäjälähtöinen toiminnallisuus ja viihtyvyys yhdistyvät toimivaksi piha-alueeksi. Piha-alueiden suunnittelu tulisi huomioida jo varsinaisen rakennuksen suunnittelun aikana, ja siihen tulisi olla omat alan asiantuntijat.

Toiminnallisella sisäpiha-alueella on tärkeää se, että käyttäjistä oleskelu on viihtyisää. Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueilla oleskelu voi olla osittain epämiellyttävää, sillä ympäristöä rajaavat joka puolelta lasipinnat. Pihoille avautuu näkymiä toimistoista, käytäviltä ja osastoilta. Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti piha-alueita ei ole tarkoitettu oleskeluun. Rauhallisten oleskelualueiden luomiseksi täytyy siis näkymiä rakennuksesta estää osittain, mutta kuitenkin niin ettei näkymä sisältä ole epämiellyttävä. Piha-alueesta olisi hyvä muodostaa omaperäinen ja yksilöllinen alue, joka auttaa myös sisätiloissa orientoitumista. (Ihminen ja hoitoympäristö – terapeuttisten ympäristöjen kehittäminen ja rakentaminen 1983, 85).

Suunnittelussa täytyy huomioida rakentamisen rajallinen tila tarvittaville maansiirtotöille. Kaikki piha-alueella jo oleva maa-aines tulisi pyrkiä sijoittamaan uudestaan piha-alueelle. Piha-alueen suunnittelussa täytyy ottaa huomioon myös pihan pintarakenteet, sillä esim. nurmipinnat voivat ajan myötä kohota alkuperäisestä aiheuttaen hulevesiongelmia.

Rajattuina tiloina sisäpiha-alueet ovat rakennusten välittömässä läheisyydessä, joten niiden hulevesistä tulee huolehtia tarkasti. Sisäpiha-alueiden hulevesiongelmia voidaankin estää rakentamalla alueelle kestävät rakennekerrokset. Kovilla huokoisilla pinnoitteilla voidaan alueella ohjata sadevesiä pois piha-alueilta sadevesiviemäröinnein, ja täten aluetta voidaan kuivattaa ja rakenteisiin valuvan veden määrää pystytään hallitsemaan. Istutusalueilla voidaan imeyttää sadevesiä hyötykäyttöön pihan kasvillisuudelle. Piha-alueelle voidaan myös tuoda sadeveden imeytykseen tarkoitettuja erilaisia hulevesikasetteja tarpeen vaatiessa.

5.2 Lapset sairaalaympäristössä

Sairaaloiden leikkialueilla voi leikkiä kaikenikäisiä lapsia, joten piha-alueella täytyy olla toimintoja heille kaikille. Lasten viihtyminen sairaalaympäristössä on ollut tutkimuksen alla laajalti ja tutkimuksia aiheesta on tehty huomattava määrä. Ulkoilman auttava voima on merkittävä lapselle, joka joutuu viettämään pitkiä aikoja osastohoidossa. Hoitotoimenpiteet voivat verottaa lapsen mieltä ja kuntoa. Virkistyminen ja potilasarjesta irtautuminen ovat tärkeitä voimaa antavia tekijöitä lapsille.

Suurten sairaalarakennusten mittakaavat tarvitsevat vaihtelua leikkialueella. Lapsen mittakaavaan suunniteltu leikkialue houkuttelee lasta leikkiin ja kanssakäymiseen. Lasten käyttäytyminen voi muuttua positiivisella tavalla sairaaloissa, jos he saavat kosketusta luontoon ja raiikkaaseen ulkoilmaan. (Moore 1999, 329). Värikkäät pinnat rikkovat sairaalan kliinistä värimaailmaa, mutta niitä tulee käyttää hallitusti. Väreillä voidaan saada aikaan ihmisissä erilaisia tunnetiloja, ja värien taitavalla käytöllä voidaan tilasta saada viihtyisämpi. (Malve 2011, 48).

5.3 Esimerkkejä sairaaloiden sisäpiha-alueista

Sairaaloiden sisäpiha-alueet ovat jääneet arkkitehdeiltä nykyisin vähälle huomiolle Suomessa, mutta muutosta on havaittavissa. Potilaita ja vieraita houkuttelemattomat piha-alueet tarjoavat vähän hyötyä ja monesti sairaaloiden rajatut ulkotilat tarjoavat vain vähän kosketusta luontoon. Suunnittelussa täytyy käyttää ahdas tila mahdollisimman tehokkaasti hyödyksi, ja monesti suunnittelussa tämä voi johtaa hankaliin ratkaisuihin. Arkkitehtuurikilpailut ovat hyvä keino saada uutta tietoa ja taitoa esille sairaalasuunnittelussa. Toivottavaa olisi että myös kilpailuun osallistuvien työryhmien sisältä löytyisi monialainen osaajaryhmä, joka pystyisi suunnittelemaan toimivan ja näyttävän sairaalaympäristön.

Tulevaisuudessa Suomessa voidaan nähdä enemmän sairaaloita, joissa tuodaan luontoa ja vihreyttä potilaiden arkeen. Seuraavat esimerkit ovat kohteista, joissa luonnonläheisyydelle on annettu terapeuttisia arvoja. Kohteet ovat toisistaan hyvin poikkeavia, ja ne tarjoavat hyvän näkökulman siihen, kuinka monipuolista ja haastavaa sairaalasuunnittelu voi olla.

5.3.1 Espoon sairaala, Espoo, Suomi, Arkkitehtitoimisto K2S Oy

KUVIO 8. Espoon sairaalan sisäpiha-alue. (© Arkkitehtitoimisto K2S Oy)

Espoon sairaala on suunnittelutyössään Suomessa urauurtava uutuus, sillä poiketen monista suomalaisista sairaaloista, sitä ei ole suunnitellut pelkästään sairaala-arkkitehtuuriin erikoistunut arkkitehtitoimisto. Avoimen kilpailutuksen kautta saatu tulos onkin varmasti erilainen kuin se, mitä saataisiin pelkästään suunnittelemalla sairaala erikoistuneiden arkkitehtien avulla.

Sairaalan ympäristö ei tunnu kliiniseltä ja epämukavalta, vaan pehmeät ja pyöreät muodot luovat kotoisaa tunnelmaa (kuvio 8). Suunnittelussa on otettu huomioon luonnonläheisyys tuomalla potilaille näkyviä vihreälle sisäpihalle. Espoon sairaala on innovatiivinen ja erikoinen kohde, jossa piha-alueet ovat saaneet hyvin huomiota. Kohde valmistuu suunnitelmien mukaan vuonna 2014. (Arkkitehtitoimisto K2S Oy, hakupäivä 5.4.2012).

5.3.2 Healing gardens, Salzburg, Itävalta, Atelier Thomas Pucher

KUVIO 9. Salzburgin aluesairaala. (© Atelier Thomas Pucher / MISS3)

Salzburgissa aluesairaalan suunnittelussa arkkitehtitoimisto Atelier Thomas Pucher on ottanut huomioon alueen viherympäristön, sillä alueella sijaitsee lukuisia puistomaisia pihvoja. Suunnittelussa on otettu huomioon alusta lähtien pihojen terapeuttiset arvot.

Piha-alueilla kasvaa pääosin paikallisia luonnonkasveja ja puustoa. Potilaille on suora näkymä potilashuoneista luonnonomaisille sisäpihoille. Suunnitelmassa on myös sairaalan ympäristö hyvin sulautettu taajamakuvaan. Kohde valmistuu suunnitelmien mukaan vuonna 2015. (Atelier Thomas Pucher, hakupäivä 1.4.2012).

5.3.3 Maastad Hospital, Maastad, Hollanti, Stijlgroep landscape and urban design

KUVIO 10. Maastadin aluesairaalan sisäpiha-alue ja koristeelliset bambu-aiheiset valaisimet (Hahn 8.5.2012, sähköpostiviesti).

Maastadin sairaalan sisäpiha-alueita päätettiin kehittää tarjoamalla vieraille, työntekijöille ja potilaille viihtyisiä oleskelualueita, jotka toimivat myös maamerkkeinä. Viidellä toisesta poikkeavalla piha-alueella on huomattavan erilaiset rakenteet, jotta suunnistaminen sokkeloisessa sairaalarakennuksessa olisi helpompaa.

Suunnittelussa on otettu huomioon myös piha-alueen kasvillisuuden muuttuva ilme eri vuodenaikoina. Pihan valaistus ja värimaailma on hyvin mielenkiintoinen. Yhdellä piha-alueella valaistut bambu-aiheiset rakenteet vaihtavat yöllä väriään valaisten piha-alueen omaperäisellä tapaa (kuvio 10). Piha on suunniteltu vuonna 2004 ja toteutettu vuonna 2010. (Holmes 2011, hakupäivä 28.3.2012).

6 OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN PIHOJEN KEHITTÄMINEN

6.1 Piha-alueiden kuntoarvio

Sisäpiha-alueista suoritettiin kesällä 2011 kuntoarviointi, jonka tuloksia tilaaja pystyy hyödyntämään pihojen kehityksessä. Kuntoarvion avulla saatiin kaikista määritellyistä piha-alueista yleinen kuva niiden tämänhetkisestä tilasta. Kuntoarvioinnissa käytiin läpi 12 eri piha-aluetta, joiden luonne ja koko olivat hyvin poikkeavia toisistaan. Työ suoritettiin maastotyönä kesän aikana ja pihalta dokumentoitiin aineistoa kirjallisesti ja valokuvin.

Kuntoarvioinnissa pyrittiin antamaan tilaajalle ajankohtaista tietoa pihojen nykytilasta. Sisäpiha-alueista arvioitiin sadevesien ohjausta, kasvillisuuden kuntoa, pinnoitteiden ja nurmien kuntoa sekä rakenteiden ja kalusteiden kuntoa. Kuntoarvio (liite 3) sisälsi myös teknistä tietoa, kuten pihojen pinta-alat ja mahdolliset laitteistot. Tieto kirjattiin ylös kaavakemaisesti ja niin, että se on helposti luettavissa.

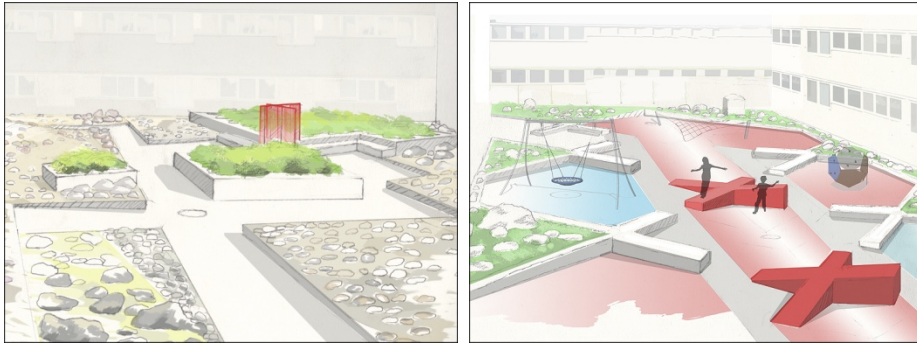
Kuntoarvion pohjalta tilaaja pystyy arvioimaan korjaustarvetta ja sitä, miten piha-alueita voitaisiin hyödyntää tulevaisuudessa jatkorakentamisessa. Kuntoarvion pohjalta pystyttiin myös opinnäytetyötä suunnitellessa päättämään ajankohtaiset korjausta tarvitsevat piha-alueet.

6.2 Yleissuunnitelma piha-alueesta

Oulun yliopistolliselle sairaalalle laadittu yleissuunnitelma on tilaajan asettamien rajojen pohjalta muotoutunut toimivaksi ja mielenkiintoiseksi. Piha-alueesta on muodostunut suunnitelmassa viihtyisä kokonaisuus niin potilaille, vieraille kuin henkilökunnalle. Ympärivuotinen käyttö on otettu suunnitelmassa huomioon, sillä piha-alueella on käyttöä talvisin myös lasten leikissä.

Suunnitelmassa tuli ottaa huomioon suurten rakennusten rakennustekniset asiat. Hulevesien ohjaus pois rakenteista oli huomattava vaikutuskijä suunnitelmaratkaisuissa. Pihalla jo olemassa olleiden sadevesiviemäröintien johdosta ei pihalle tarvita uusia sadevesiä ohjaavia rakenteita. Piha-alueelle suunnitellut rakenteet on rakennettu kestävästä materiaaleista, jotka

vaativat vähän huoltoa. Teräsrakenteiset leikkivälineet ovat nykyisiä puisia leikkivälineitä kestävämpiä.

KUVIOT 11 ja 12. Varhaisia luonnoksia piha-alueen muotokielestä.

Pihalle valittujen materiaalien ja välineiden valinnassa on huomioitu myös turvallisuus. Leikkivälineet täyttävät nykyaikaiset turvallisuusstandardit. Piha-alueen pinnoitteiden materiaali täytyy olla myös sateella tai sateen jälkeen sellainen, ettei siinä helposti liukastu. Pihan rakenteiden muoto on pääosin pyöreä, koska pyrittiin välttämään kompastumisen vaaraa.

Lasten leikki oli tärkeä lähtökohta suunnittelutyölle. Piha-alueen muotokieli, värit ja materiaalit ovat valittu lasten näkökohdat huomioonottaen. Pihan pinnoitteiden lämpimät värisävyt houkuttelevat lapsia leikkimään. Leikkivälineet on sijoitettu lähelle istuinryhmiä. Mielikuvituksellinen muotoilu aaltoilevassa istuin- ja tukimuurissa pyrkii tuomaan alueelle leikkimielisyyttä.

N6P:n piha-alueella leikkivät lapset ovat pääosin foniatrian poliklinikan potilaita. Leikkivien lasten tarpeet ovat hyvin vaihtelevat, sillä piha-alueella leikkii myös lapsia muilta osastoilta. Foniatrian poliklinikan potilaat ovat kommunikaatiohäiriöisiä, joten heidän kuulo-, kirjoitus- tai puhekyvyt voivat olla huonoja. Kuulohäiriöisille piha-alueen suunnittelussa täytyi ottaa huomioon hyvä näkyvyys, sillä heikosta kuulosta johtuen lapset voivat hahmottaa huonosti ympärillä liikkuvia muita lapsia. Leikkivälineet sijoitettiin lähelle oleskeluryhmiä, jotta kaikki lapset pystyvät toimimaan ryhmässä, vaikka he eivät haluaisi käyttää varsinaisia leikkivälineitä.

Piha-alueella leikkivien lapsien ja muiden käyttäjien iloksi alueelle valittiin monipuolisesti erilaisia kasveja, jotka on eritelty kuvauksineen liitteessä 2. Kasvit on valittu helppohoitoisuuden periaatteen mukaisesti. Piha-alueelle haluttiin nurmen sijaan toimiva ratkaisu, jonka huolto olisi helppoa.

Maanpeitekasvit ovat alueella ikivihreitä, ja ne kukkivat värikkäästi tuoden alueelle lämpimiä värejä. Kasvit on pyritty valitsemaan niin, että kaikkia ihmisten aisteja voitaisiin aktivoida jo pelkästään kasvillisuuden avulla. Kasvit on valittu yleissuunnitelmassa periaatetasolla, eikä alueesta ole tehty tarkempaa istutussuunnitelmaa.

Yleissuunnitelman pohjalta Oulun yliopistollinen sairaala voi nähdä tarpeelliseksi laajentaa yleissuunnitelmaa rakennesuunnitelmaksi, joten yleissuunnitelman suunnitelmaratkaisut täytyy eritellä. Suunnitelmaratkaisut ja selostukset löytyvät liitteestä 2.

Piha-alueen jatkosuunnittelussa pihalle voidaan tarvittaessa tehdä erillinen valaistussuunnitelma ja alueen kuivatuksesta luodaan tarpeen mukaan erillinen kuivatussuunnitelma. Rakennesuunnittelu on tarpeen, sillä piha-alueella on selvitettävä kantavien rakenteiden kantokyky ja kestävyys.

7 POHDINTA

Sairaalaympäristöjen sisäpiha-alueiden kehittäminen on haastava tehtävä. Piha-alueiden suunnittelussa täytyy ottaa huomioon hyvin monia terapeuttisia arvoja. Nämä arvot muodostuvat pääasiassa ihmisten tilan aistimuksista: kuulo, kosketus ja näkö. Ottamalla kaikki nämä aistit mukaan suunnitteluprosessiin ja yhdistämällä ne käyttäjäryhmän erikoistarpeisiin saadaan toimiva sairaalaympäristö. Luonnonläheisyys on ehdottomasti parantava voima potilaille, joten suunnittelutyötä riittää runsaasti Suomessakin, sillä sairaaloiden ulkotilat ovat pääosin hyödyntämättä.

Suunnitteluprosessissa tutustuin monipuolisesti eri lähteisiin sairaalaympäristöjen suunnittelusta, niin arkkitehtuurin kuin maisemasuunnittelun aspektin kannalta. Yllätyksenä minulle tuli se, kuinka vähän Suomessa suunnittelutyötä on tehty sairaaloiden ulkotilojen viihtyisyyden parantamiseksi. Alvar Aallon suunnitteleman Paimion parantolan hengessä tulisi Suomessa hyödyntää paremmin ulkoilman parantavaa voimaa. Kliinisestä ja luotaantyöntävästä sairaalasta voidaan tehdä luonnonläheinen ja viihtyisä yhdistämällä maisemalliset arvot ja arkkitehtuuri.

Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpihat ovat erikoinen ympäristö, koska niiden voimakas ja selkeäpiirteinen arkkitehtuuri luo kylmän ja luotaantyöntävän vaikutelman. Haasteellista oli löytää ratkaisuja, joilla pystytään parantamaan viihtyisyyttä paljaalla piha-alueella.

Suunnittelutehtävä oli hyvin mieluinen ja herätti mielenkiintoa aihetta kohtaan suuresti. Sairaalaympäristöjen suunnittelu ei ole helppo tehtävä maisemasuunnittelijalle, sillä suunnittelussa täytyy todella ottaa huomioon potilaiden vointi, sekä miten potilaat reagoivat pihan värimaailmaan, kasvillisuuteen, tuoksuihin ja pintoihin. Huonolla suunnittelutyöllä voidaan luoda haittatekijöitä potilaiden paranemiselle, jos he joutuvat oleskelemaan alueella, jota he eivät koe viihtyisäksi.

Suunnittelemani sisäpiha-alue on tilaajan antamien lähtökohtien ja asetusten tulos. Suunniteltuani piha-alueen ymmärrän nyt paremmin, kuinka kustannustehokas ja viihtyisä piha-alue voidaan luoda erikoisympäristöön. Luonnon tutkitusti parantava voima potilaille on jotain, mitä ei voi ylenkatsoa suunnittelutyössä.

Sairaalaympäristöön suunnitellessa lähtisin hakemaan keinoja yhdistää vapaamuotoinen luonnonkasvillisuus, helppohoitoisuus, virikkeelliset kulkureitit ja oleskelualueiden rauhallisuus. Toimivan suunnitelman aikaansaamiseksi tulisi myös piha-aluetta käyttäviä potilaita, henkilökuntaa ja vierailijoita haastatella. Tämän opinnäytetyön puitteissa olisin toivonut sitä, että myös pihan käyttäjiä olisi paremmin kuultu suunnittelutyössä. Pysin ottamaan pihan käyttäjät huomioon suunnittelutyössä, mutta silti haastattelut olisivat olleet tarpeellisia.

LÄHTEET

- Aho, E. 2006. Kilpailu jalosti sairaalan. Hakupäivä 30.3.2012
<http://www.kaleva.fi/uutiset/kulttuuri/kilpailu-jalosti-sairaalan/84633/>.
- Arkkitehtitoimisto K2S Oy. 2012. Espoo Hospital. Hakupäivä 5.4.2012
http://www.k2s.fi/projektit/Espoonsairaala/k2s_espoonsairaala.html
- Atelier Thomas Pucher. 2012. Atelier Thomas Pucher wins International Competition for the new extension of the Salzburg Regional Hospital. Hakupäivä 1.4.2012
<http://www.thomaspucher.com/cms/index.php?idcat=127>
- Haaranen, T. 1999. Sairaalaympäristön vehreydellä terapeutista vaikutusta. *Viherympäristö* 1 (1), 41.
- Hahn, C., Stijlgroep Landscape and Urban design, www.stijlgroep.com. RE: Maasstad Hospital
Sähköpostiviesti l8keka00@students.oamk.fi 8.5.2012.
- Holmes, D, 2011. Orientation by light, Maasstad hospital | Rotterdam Netherlands Stijlgroep landscape and urban design. Hakupäivä 28.3.2012
<http://worldlandscapearchitect.com/orientation-light-maasstad-hospital-rotterdam-netherlands-stijlgroep-landscape-urban-design/>
- Ihminen ja hoitoympäristö –terapeuttien ympäristöjen kehittäminen ja rakentaminen. 1983.
Horelli, L. (toim.). Mänttä: Mäntän kirjapaino Oy. 85–88.
- Karttatie. Oulun kaupunki, Yhdyskunta ja ympäristöpalvelut 2012. Hakupäivä 5.4.2012,
<http://kartta.ouka.fi/>
- Kokko, K. 1968. Yleissairaala rakennustyyppinä. Helsinki: Rakennushallitus.
- Malve, R. 2011. Sairaalassa saa viihtyä. *Kuntalehti* 10.11.2011, 47–48. Hakupäivä 26.3.2012.
<http://www.kuntalehti.fi/Pdfarkisto/KL-1114.pdf>
- Manninen, T. 1998. Pohjoisen Suomen sairaanhoidon historia. Jyväskylä: Gummerus.

Moore, R. 1999. Healing gardens for children. Teoksessa C. Marcus & M. Barnes (toim.) Healing gardens therapeutic benefits and design recommendations. New York: John Wiley & Sons, inc. 326–327.

Niemitalo, A., Oulun yliopistollinen sairaala, Tekniikan palvelut. Sähköpostiviesti l8keka00@students.oamk.fi 12.5.2011.

Pohjois-Suomen lääketieteen, hyvinvoinnin ja terveyden osaamiskeskus. 2012. Kontinkankaan kampus, Oulu. hakupäivä 23.3.2012

http://www.ppshep.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/npp/embeds/16983_kampus.pdf

Ulrich, R. 1999. Effects of gardens on health outcomes: theory and research. Teoksessa C. Marcus & M. Barnes (toim.) Healing gardens therapeutic benefits and design recommendations. New York: John Wiley & Sons, inc. 57–59.

LIITTEET

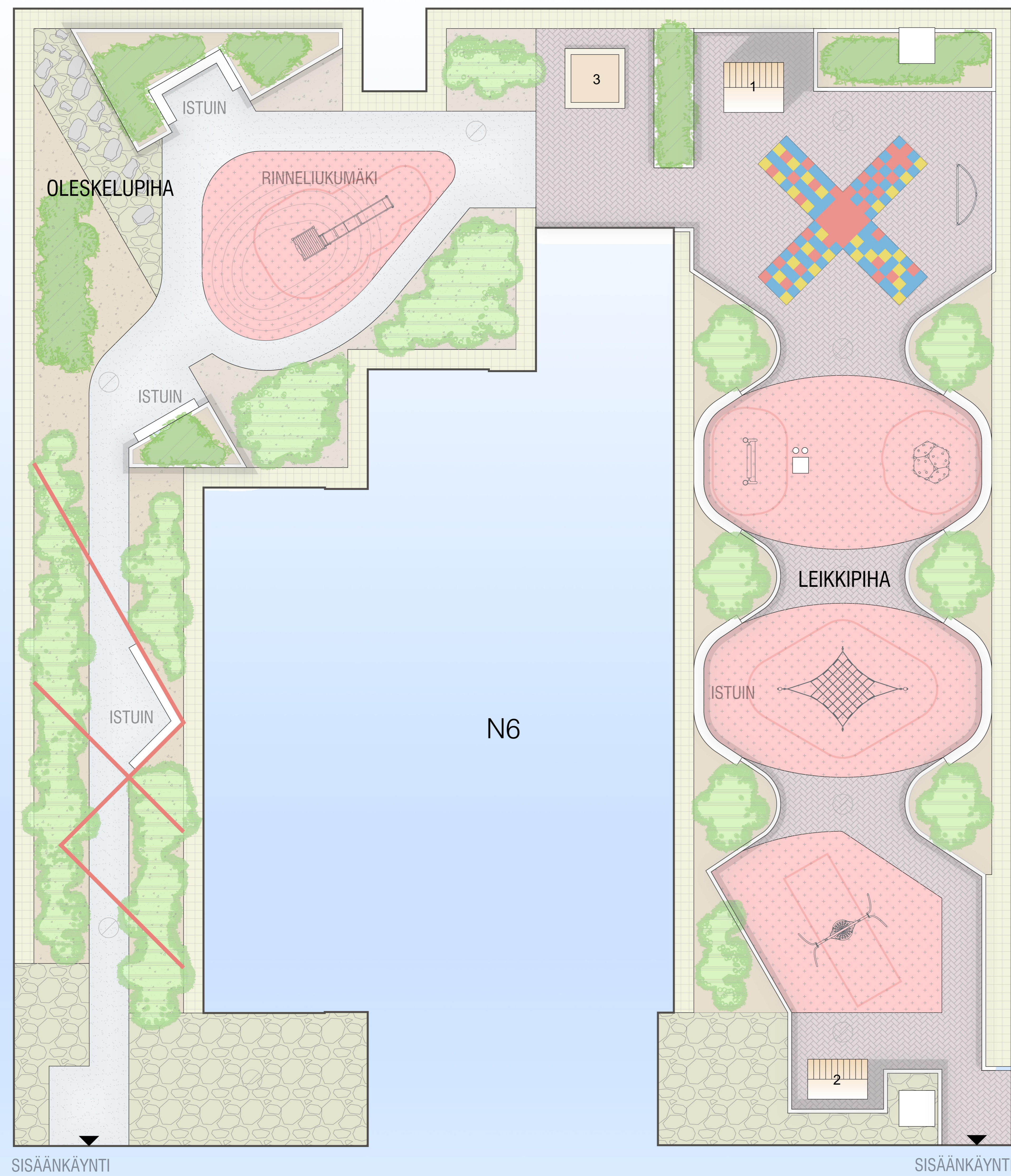
LIITE 1 Oulun yliopistollisen sairaalan N6P sisäpiha-alueen yleissuunnitelma

LIITE 2 Oulun yliopistollisen sairaalan piha-alue N6P yleissuunnitelman suunnitelmaselostus

LIITE 3 Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueiden kuntoarviointi

OULUN YLIOPISTOLLISEN SAIRAALAN N6P SISÄPIHA-ALUEEN YLEISSUUNNITELMA

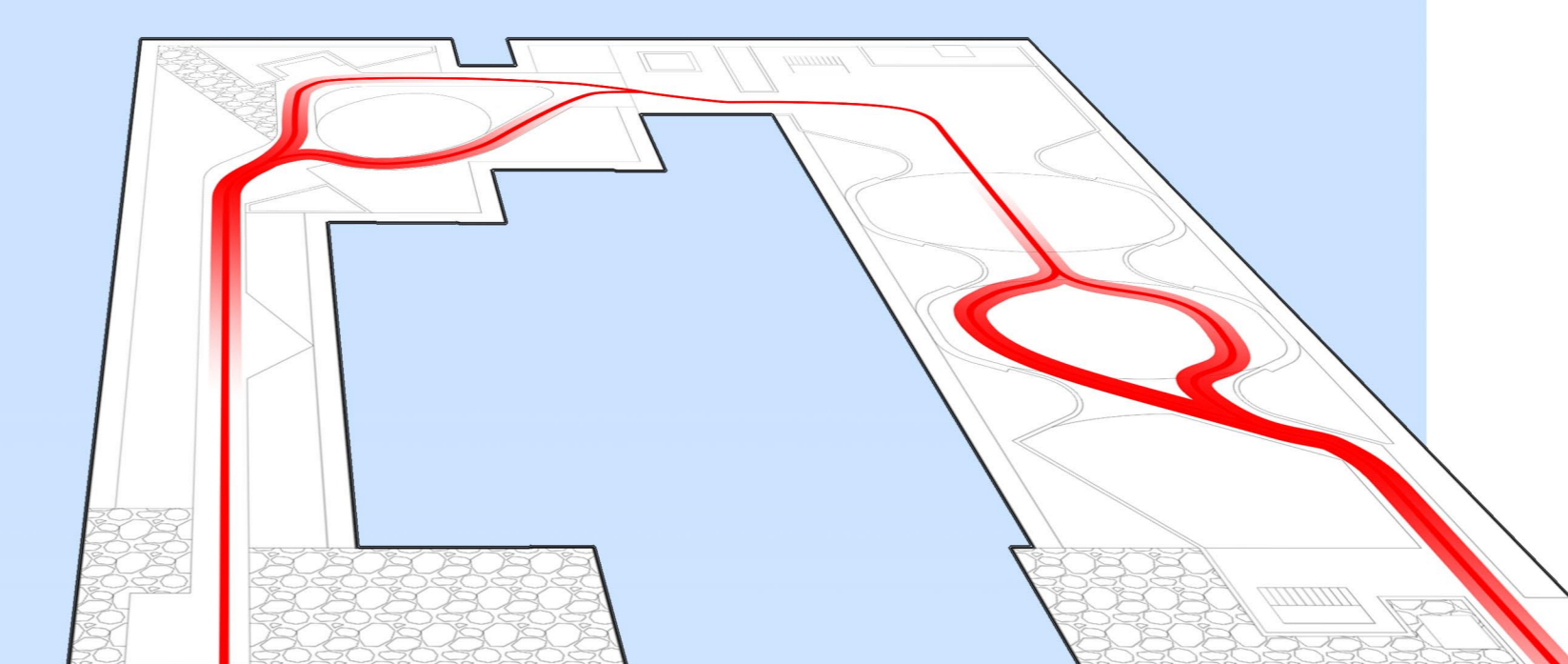
- SELITTEET**
- BETONIKIVEYS
  - VALETTAVA TURVA-ALUSTA
  - KIVITUHKA
  - LUONNONKIVI
  - TURVALAATTA
  - BETONILAATOITUS
  - BETONINEN TUKIMUURI
  - SADEVESIKAIVO
  - LEIKKIVÄLINE KOMPAN ARC-RYHMÄKEINU M97401
  - LEIKKIVÄLINE KOMPAN SMALL CLIMETRIC NET COR225011
  - LEIKKIVÄLINE KOMPAN 1 BLOQX BLX4100
  - LEIKKIVÄLINE HAGS YUKON LOG ROLL 8019628
  - LEIKKIVÄLINE LAPPSET FINNO RINNELJUKUMÄKI 120067M
  - LEIKKIVÄLINE MAALI KOMPAN FRE403201-0903
  - OLEMASSA OLEVA LEIKKIMÖKKI UUDELLEEN SUIJOTETTUNA
  - TARVIKEMATOS
  - HIEKKALAATIKKO
  - MAANPEITEKASVI
  - PENSAS

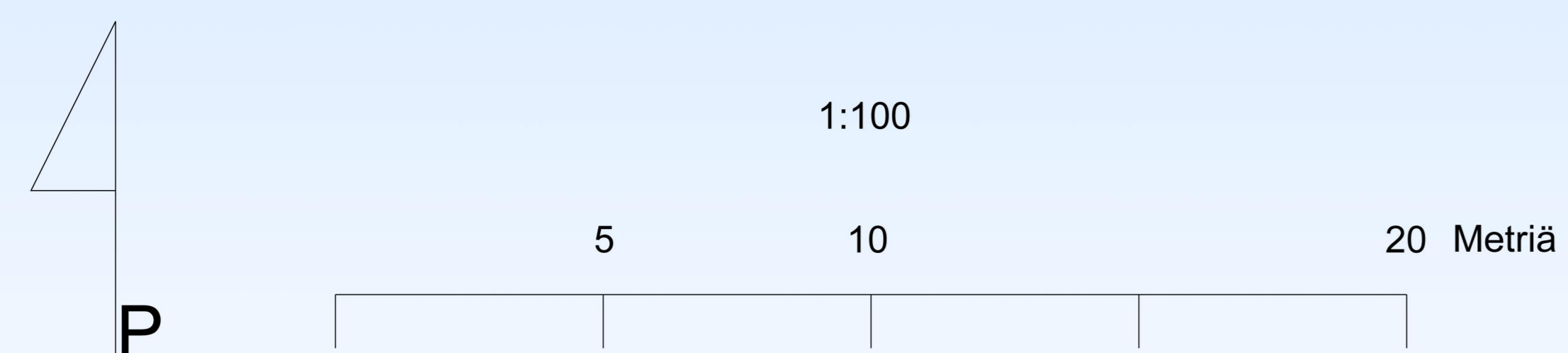
Näkymä sisäpiha-alueelle kohti pohjoista

Oleskelupihalle suunnitellut teräksiset pergolarakenteet

Pihan kulkureitit

YMP	KORTTELITILA	TOIMITILAN	OHJEKIRJASTO/ARHITSEITTI
YMP	YLEISSUUNNITELMA	1/1	
N6P	Sisäpiha-alueen yleissuunnitelma	1:100	
OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU LUONNONVÄRÄ-ALAN YKSIKKÖ Mieskuja 10000 Oulu p. 08-3128111	YMP	1	1
Kalle Kemppäinen	23.2.2012	Kalle Kemppäinen	

Oulun yliopistollisen sairaalan piha-alue N6P
yleissuunnitelman suunnitelmaselostus

9.4.2012

Kalle Kemppainen

Maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Luonnonvara-alan yksikkö

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

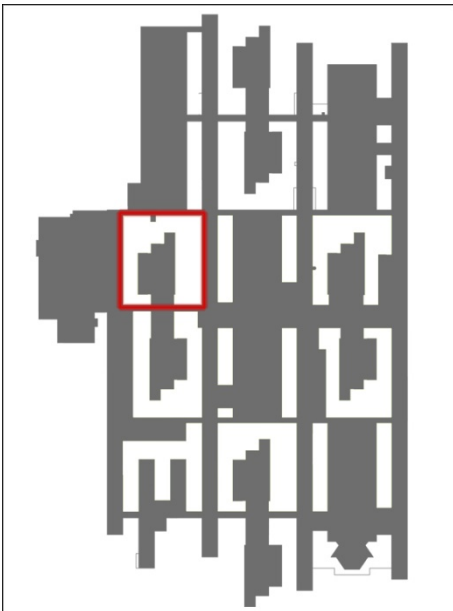
SISÄLTÖ

1 YLEISTÄ.....	2
1.1 TEHTÄVÄN TYÖN KUVAUS.....	2
1.2 TYÖN TAUSTA.....	2
1.3 PIHAN NYKYTILA.....	3
2 SUUNNITELMARATKAISUT.....	4
2.1 LÄHTÖKOHDAT JA MUOTOKIELI.....	4
2.2 PIHAN TOIMINNOT JA KULKUREITIT.....	4
2.3 RAKENTEET.....	5
2.4 KALUSTEET.....	6
2.5 VALAISTUS.....	7
2.6 KASVILLISUUS.....	8
2.6.1 Maanpeitekasvit.....	8
2.6.2 Pensaat.....	10
2.6.3 Köynnökset.....	12
3 KONSEPTIPIHAN ALUEET.....	13
3.1 LASTEN LEIKKIALUE.....	13
3.2 OLESKELUPIHA.....	14

1 YLEISTÄ

1.1 Tehtävän työn kuvaus

Suunnittelukohde sijaitsee Oulun yliopistollisen sairaalan länsipuolella. Oulun yliopistolliselle sairaalalle suunnitellun N6P piha-alueen tarkoituksena on palvella sairaalan potilaita, henkilökuntaa ja vierailijoita. N6P piha-alue toimii nykyisellään pääosin lasten leikkialueena, mutta suunnitelman myötä piha-alue avautuu myös muiden kohderyhmien käyttöön. Henkilökunnalle, potilaille ja vieraille on sisäpiha-alueelle monipuolisesti suunniteltu erilaisia oleskelualueita. Piha-alueelle on suunniteltu uusia rakenteita, kalusteita ja istutuksia.

KUVA 1. Suunnittelualueen sijainti Oulun yliopistollisen sairaalan alueella.

1.2 Työn tausta

Oulun yliopistollinen sairaala tilasi työn kesällä 2011. Työn maastotyöt ja pihojen kuntoarvio suoritettiin kesällä 2011. Suunnittelutyö on suoritettu keväällä 2012.

N6P pihan huonon yleiskunnon takia piha-alueesta haluttiin kehittämistä varten yleissuunnitelma. Viihtyisyyden parantaminen piha-alueilla oli yksi tärkeimmistä lähtökohdista. Suunnitelmassa on haettu myös

piha-alueen hoidon helpottamista. Lasten leikkialue suunniteltiin alusta lähtien täyttämään nykyiset turvallisuusstandardit.

Työn ohjausryhmässä toimivat Oulun yliopistollisen sairaalan teknisistä palveluista Kari Ukkola, kiinteistötekniikasta vastaava Jussi Västilä ja sairaalan puutarhuri Arja Ikonen. Oulun seudun ammattikorkeakoulusta opinnäytetyön ohjaajana toimi yliopettaja Pirjo Siipola.

1.3 Pihan nykytila

Suunniteltavan sisäpiha-alueen sijainti on naistentautien poliklinikalla, ja sen yhteydessä toimii mm. foniatrian poliklinikka. Sisäpiha-aluetta käyttävät pääasiassa nykyisellään foniatrian poliklinikan nuoret potilaat. Piha-alue on kauttaaltaan nurmetettu. Piha-alueen kalusteet ovat osittain vanhentuneet ja esim. leikkivälineet tullaan korvaamaan uusilla. Pihalla sijaitsee väestönsuojan uloskäynti.

Piha-alueella sijaitsee vain vähän kasvillisuutta. Puita ja pensaita on alueella muutamia, ja ne ovat pääosin huonokuntoisia. Oleva kasvillisuus tullaan poistamaan piha-alueelta kokonaan. Piha-alueen leikkivälineet on sijoitettu pihan itälaitaan (kuva 2). Pihalla sijaitseva maakumpu säilytetään, ja sitä korotetaan ja laajennetaan rakennustöissä siirrettävillä maamassoilla.

Pihan kuivatus hoidetaan suppilokuivatuksella, jossa sadevedet ohjataan keskitetysti sadevesiviemäriin. Suunnitelmassa sadevedet ohjataan taitekuivatuksella pihan keskelle, josta vesi ohjataan sadevesiviemäriin pois. Piha-alueella ei ole sadevesikouruja.

KUVA 2 ja 3. Piha-alueen epämääräistä toimintojen sijoittelua ja turvattomuutta herättävä näkymä kohti etelää.

2 SUUNNITELMARATKAISUT

2.1 Lähtökohdat ja muotokieli

Sairaalan sisäpiha-alueen tulee palvella monia kohderyhmiä, sillä aluetta käyttävät niin henkilökunta, potilaat kuin myös vierailijat. Piha on luonteeltaan yksityinen piha-alue, mutta tulevan käyttäjäkunnan johdosta alueesta voi muodostua puolijulkinen tila. N6P sisäpiha-alueen suunnittelu aloitettiin sijoittamalla alueen toimintoja toimivaksi kokonaisuudeksi. Muotokieli ja alueen ilme muodostuivat toimintojen asettamien lähtökohtien avulla.

Muotokieli muotoutui monien luonnosvaiheiden kautta lopulliseen vaiheeseensa, jossa lasten leikkialueiden toiminnallinen ulkomuoto muokkautui pehmeämmäksi vaihtamalla jyrkät diagonaaliset muodot (kuva 4) aaltoileviksi istuinryhmiksi. Lasten leikkialueen ja oleskelupihan suunnittelussa tarkoituksena oli saada viihtyisä ja turvallinen sisäpiha-alue. Istuinryhmien määrä ja sijoittelu on tehty tämän periaatteen mukaisesti.

2.2 Pihan toiminnot ja kulkureitit

Piha-alueen suunnittelussa lähtökohtana oli saada toiminnallinen leikkipiha-alue yhdistettyä rauhalliseen oleskelupihaan. Toimintojen sijoittelussa lähdettiin ratkaisemaan näiden kahden luonteeltaan erilaisten alueiden toimivuutta. Kulkureitit pyrittiin suunnittelemaan niin, ettei rauhallinen oleskelu häiriinny oleskelupiha-alueella. Lasten leikkialue on sijoitettu suunnitelmassa pääosin erilleen oleskelupihasta lukuun ottamatta rinneliukumäen aluetta. Rinneliukumäen alueen ympäristöön jätettiin suunnitellusti oleskelualueita istuinryhmineen, koska haluttiin että vierailijat ja osastojen potilaat voivat myös seurata lasten leikkiä piha-alueella.

Kulkureittien linjaukset noudattavat näiden kahden toiminnallisen alueen erilaista luonnetta. Piha-alueen rauhalliselle oleskelualueelle pääsee uudesta suunnitellusta sisäänkäynnistä pihan läntisellä puolella. Kulkureitti on erillään pihan muista toiminnoista, ja se on rauhallinen kulkukäytävä, jota ympäröi matala ja keskikorkea kasvillisuus. Kulkureitin varrella on intiimin tilantunteen lisäämiseksi suunniteltu teräksinen pergolarakenne. Teräksinen rakenne on väriltään punainen, jotta piha-alueelle saadaan visuaalisesti näyttäviä rakenteita, jotka näkyvät myös talvisin.

Lasten leikkialueen kulkureitit on suunniteltu niin, että ne noudattavat leikkivälineille tarvittavia turvarajoja. Kulkukäytävät kulkevat leikkivälineiden läheisyydestä, ja ne ovat piha-alueen yhdistävä tekijä. Leikkivälineiden sijoittelu on huomioitu kulkukäytävien suunnittelussa, sillä välineet on sijoitettu niin, ettei kulku piha-alueella häiriinny välineiden käyttäjien toimesta.

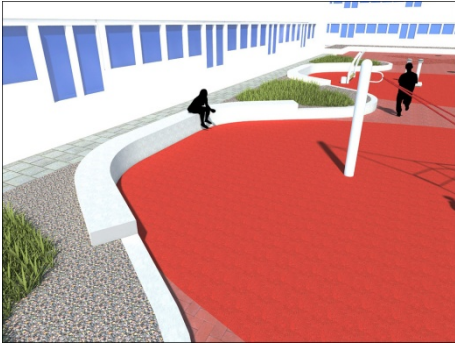
Piha-alueen kulkureittien materiaaleina ovat betonikivi, valettava turva-alusta sekä kivituhka. Kulkukäytävien varrella pinnoitteiden materiaali vaihtuu betonikiveyksestä valettavaan turva-alustaan leikkivälineiden läheisyydessä, joten myös huono- tai likinäköiset ihmiset tietävät leikkivälineiden olevan lähellä. Betonikivi valittiin piha-alueelle sen kestävyuden ja helpon asennettavuuden takia. Sisäpiha-alueen sadevedet pystytään myös johtamaan betonikiveyksien avulla tehokkaasti sadevesiviemäriin. Kivituhka on kulkureittien materiaaleina helposti asennettava, ja se pystyy läpäisemään sadevettä toisin kuin betonikiveys. Kivituhka voi olla vesisateen aikana vaikeakulkuinen. Pyörätuolein voi olla ongelmallista kulkea kivituhkakäytävällä vesisateen aikana tai välittömästi sen jälkeen. Imeytymistä ja kivituhkapinnoitteen kuivumista edistää sadevesiviemäröinti.

Valettava turva-alusta on kulkureiteissä kestävä vaihtoehto, sillä sen saumattomuuden ansiosta se ei kulu reunoilta tai repeile kuten turvalaatta. Valettava turva-alusta tulee olemaan punaista sävyllään.

Kulkukäytävien mitoitus on tehty sellaiseksi, että kulku on helppoa myös pyörätuolein. Kulkureittien leveys on koko pihan alueella vähintään 2 metriä. Kulkureiteillä ei ole huomattavan jyrkkiä kallistuksia eikä portaita. Kulkureittien talvihoito on ajateltu hoidettavaksi käsivoimin, sillä alueelle ei mahdu kuin mahdollisesti pieni lumilinko. Lumen kasaus on ajateltu suoritettavan palloilulle varatulle alueelle.

2.3 Rakenteet

Piha-alueelle rakennetaan monentyyppisiä uusia rakenteita ja huomattavin rakenteellinen lisäys suunnitelmissa on leikkipihan kattavan betonirakenteisen istuin- ja tukimuurin rakentaminen molemmiin puolin pihan itäpuolta. Betonirakenne valetaan paikan päällä muotein ja pinnoitetaan kestäväksi. Tuki- ja istuinmuurin pinta on valkoinen. Tukimuurin korkeus on istuinten kohdalla 0,5 metriä. Betonirakenteen korkeus muilla kohdilla on 0,3 metriä. Oleskelu- ja leikkipihaa kiertää betonilaatoitus, jolla seinien ja muiden rakenteiden välille saadaan vähintään 1 metrin levyinen kaistale sadeveden tehokkaalle johtamiselle pois rakenteista.

KUVA 6. Betonirakenteinen tukimuri ja istuinryhmä.

Piha-alueelle suunnitelluilla rakenteilla saadaan alueelle säilytystilaa lasten leikkivälineille. Alueella oleva suurempi leikkimökki säilytetään piha-alueella ja sijoitetaan uudelleen. Leikkimökki sijoitetaan leikkipihan pohjoiselle puolelle. Leikkimökki voidaan kunnostaa siirtämisen jälkeen maalaamalla se uudestaan.

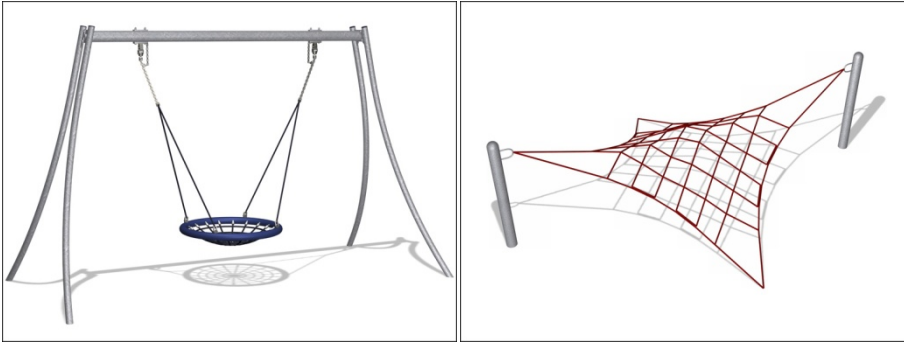

KUVA 7. Piha-alueella säilytettävä leikkimökki

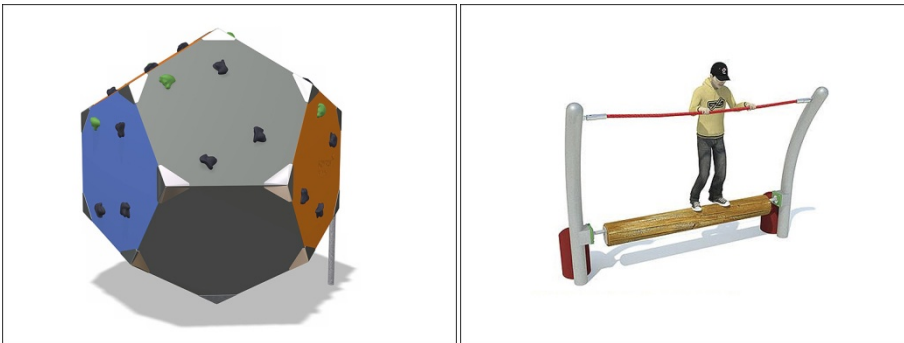
2.4 Kalusteet

N6P piha-alueelle tulee erillisinä kalusteina leikkivälineet, liukumäki, hiekkalaatikko ja maali. Kalusteiden asennuksessa noudatetaan valmistajien antamia ohjeistuksia ja suosituksia. Piha-alueelle valittiin lasten iän ja motoristen kykyjen pohjalta neljä erilaista leikkivälinettä. Leikkivälineiden valintaan vaikutti myös piha-alueen rajattu koko, leikkivälineiden rakenteelliset materiaalit ja leikin monipuolisuuden korostaminen.

- 1kpl Kompan 1 Bloqx BLX4100
- 1kpl Kompan ARC-ryhmäkeinu M97401
- 1kpl Kompan Small Climetric Net COR225011
- 1kpl Hags Yukon Log Roll 8019628 (NG220B)

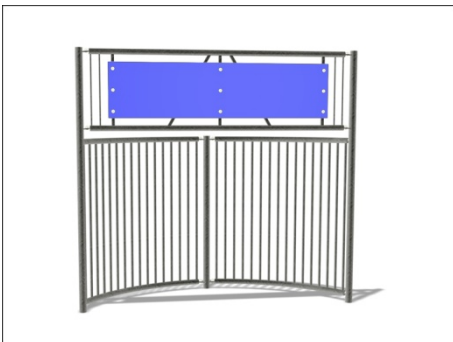

KUVAT 8 ja 9. Kompan ARC-ryhmäkeinu ja Small Climetric Net. (© Kompan Suomi Oy)

KUVAT 10 ja 11. Kompan 1 Bloqx ja Hags Yukon log roll. (© Kompan Suomi Oy & Hags play Ab)

Piha-alueelle asennetaan myös yksi pallopeleihin tarkoitettu korkea maali. Piha-alueelle valittiin Kompanin valmistama Komplay-maali FRE403201-0903.

KUVA 12. Kompan Komplay-maali (© Kompan Suomi Oy)

2.5 Valaistus

Piha-alueella on olemassa olevia valaisimia ainoastaan yksi kappale seinään kiinnitettynä. Piha-alueen valaisua voidaan parantaa asentamalla kulkureittien varrelle matalia pollarivalaisimia, ja asentamalla tuki- ja

istuinmuuriin upotettuja valaisimia muurin reunalle. Upotetuilla valaisimilla voidaan korostaa tukimuurin reunaa. Seiniin voidaan kiinnittää kohdevalaisimia, jotta pihan muotoiltu kumpu voidaan valaista pimeään vuodenaikaan. Valaisimiksi voidaan valita sellaisia valaisintyyppisiä, jotka ovat IP-luokaltaan sopivia jatkuvaan ulkokäyttöön. Valaistuksesta tehdään rakennettaessa erillinen valaistussuunnitelma, jossa määritellään valojen sijainti ja valojen tyyppikohtaiset tiedot tarkemmin.

2.6 Kasvillisuus

Olemassa oleva kasvillisuus on piha-alueella huonokuntoista ja ylikasvanutta. Piha-alueen puut ja pensaat poistetaan alueelta, ja tilalle istutetaan uutta kasvillisuutta. Sisäpiha-alueen nurmipinta poistetaan kokonaan, sillä sen hoitaminen on liian työlästä ja epäkäytännöllistä ahtaalla sisäpiha-alueella. Nurmipinnat korvataan kokonaisuudessaan maanpeitekasveilla.

Uudet istutettavat kasvilajit on valittu yleissuunnitelman tasolla, eli kasvilajeja ei ole esitetty suunnitelmissa kuin periaatetasolla. Sisäpiha-alueelle ei istuteta uusia puita tai korkeampia kasveja. Ohessa on esiteltynä piha-alueelle sopivia kasveja, jotka on valittu helppohoitoisuuden, kestävyuden ja näyttävyyden pohjalta. Helppohoitoisuus tarkoittaa kasvien kohdalla hoidon vähyyttä, mutta kaikki kasvit silti tarvitsevat tietyin aikavälein hoitoa.

Kasvien valinnoissa on huomioitu myös kasvin sijoittuminen piha-alueella, sillä jotkin osa-alueet pihasta ovat huomattavasti pidempään auringonvalossa kuin muut. Pimeimpiin nurkkauksiin tulee valita varjoisissa paikoissa menestyviä kasveja. Kasvivalinnoissa on huomioitu erityisesti kasvien myrkyttömyys.

2.6.1 Maanpeitekasvit

Maanpeitekasvien hoito on helppoa, sillä niiden kasvutavan ansiosta hoito on hyvin vähäistä. Maanpeitekasvillisuutta istutetaan pääosin pihan korotettuihin istutusalueisiin ja pihan länsipuolella sijaitsevan kulkureitin varteen. Valituista maanpeitekasveista osa on paahteiselle paikalle sopivia, kun taas osa on puolivarjoon taikka varjoon.

1. *Prunus pumila* var. *depressa* – lamohietakirsikka

KUVA 13. Lamohietakirsikka keväisessä kukassaan. (© Paloniemen taimisto Oy)

- Lamohietakirsikka on kasvutavaltaan sopiva maanpeitekasviksi sisäpihalle. Kasvi on kestävä, ja se kukkii valkoisin kukin keväisin. Kasvilla on punertava syysväri.

2. Ribes glandulosum – pikkuherukka

KUVA 14. Pikkuherukka kesäaikaan. (© Toijalan taimitarha Oy)

- Pikkuherukka on kestävä valinta maanpeitekasviksi, ja se peittää tehokkaasti. Kasvi vaatii jonkin verran hoitoa kasvunsa aikana, sillä se voi levitä myös liikaa hoitamattomana. Kasvilla on hieno punertava syysväri.

3. Phlox stolonifera – rönsyleimu

KUVA 15. Rönsyleimu on ikivihreä kasvi. (© Carolyn's shade gardens)

- Rönsyleimu on kesällä vaaleanpunaisena kukkiva maanpeiteperenna. Kasvi on hyvin kestävä ja leviää voimakkaasti rönsyjen avulla. Rungas kukinto ja kasvin ikivihreys tekevät siitä hyvän valinnan sisäpiha-alueelle, jossa tarvitaan näytävyyttä myös muulloin kuin kesäaikaan.

4. *Lysimachia nummularia* – suikeroalpi

KUVA 16. Suikeroalpi on tehokas maanpeitekasvi, joka estää rikkaruohojenkin kasvua. (© Luontoportti)

- Kestävällä suikeroalpilla on keltainen kukinnon väri. Kasvaa maanmyötäisesti. Kasvi on arka kevätahavalle, mutta sitä voidaan istuttaa pihan varjoisimpiin kohtiin. Kasvi peittää tehokkaasti maanpintaa, joten rikkakasvit eivät saa tarpeeksi valoa kasvaakseen kasvin yhteydessä.

5. *Salix x aurora* 'Tuhkimo' – peittopaju

KUVA 17. Peittopaju voi kasvaa 40-50 senttimetriä korkeaksi. (© Taimistoviljelijät ry.)

- Muita valittuja maanpeitekasveja korkeammaksi kasvava peittopaju on helposti hoidettava ja kestävä maanpeitekasvi, jonka korkeuden ansiosta sitä voidaan istuttaa esim. istuinryhmien selustaan.

2.6.2 Pensaat

Maanpeitekasvien lisäksi alueelle istutetaan istuinryhmien läheisyyteen erilaisia puolikorkeita pensaita. Pensaille voidaan oleskelualueiden viihtyisyyttä parantaa tarjoamalla näkösuojaa sisätiloista katsottaessa. Pihan viihtyisyyttä voidaan parantaa valitsemalla pihalle pensaita, joiden lehdet, tuoksu, kukinto tai väri voi koristeellisuudessaan parantaa piha-alueen viihtyisyyttä. Pensaiden valinnassa on erityisesti huomioitu se, ettei kasveille tule houkuttelevan näköisiä ja myrkyllisiä marjoja.

1. *Philadelphys x lemoinei* – pikkujasmike

KUVA 18. Pikkujasmike kukkii valkoisena. (© Harviala Oy)

- o Pikkujasmike on 1-1,5 metriä korkea valkokukkainen pensas. Pensaankukinnot tuoksuvat mansikalle. Kasvi sopii hyvin aurinkoiselle paikalle.

2. *Juniperus horizontalis 'Andorra Compact'* – laakakataja

KUVA 19. Laakakataja muuttaa väriään talven tullen punertavaksi. (© Ella Rätty)

- o 30-40 senttimetriä korkea laakakataja on kestävä valinta peittäväksi havukasviksi. Kasvia voidaan istuttaa länsipuoleiselle oleskelupihalle kulkureittien varsille. Laakakatajan väri muuttuu punertavaksi talven tullen.

3. *Pinus mugo 'Pumilio'* – kääpiövuorimänty

KUVA 20. Leikkaamattakin pienenä säilyvä kääpiövuorimänty. (© Ella Rätty)

- Kääpiövuorimänty istutetaan piha-alueella maanpeitekasvien yhteyteen, sillä sen kasvutavan ansiosta se täydentää istutuksia. Kasvi ei tarvitse vuosittaista leikkausta tai hoitoa.

2.6.3 Köynnökset

Länsipuoleiselle oleskelupihalle rakennetaan teräksiset pergolarakenteet. Pergoloihin istutetaan köynnöskasveja, jotka peittävät itse rakenteen ajan myötä. Köynnöksien avulla kulkureitistä saadaan intiimimpi ja näkyvyyttä sisätiloista katkaistaan kasvien vehreyden avulla. Talvisin pergolarakenteet nousevat hyvin esiin köynnösten alta.

1. *Aristolochia macrophylla* – lännenpiippuköynnös

KUVA 21. Lännenpiippuköynnös peittää tehokkaasti. (© Kauppila Oy)

- 2-4 metriä korkea lännenpiippuköynnös on myrkytön, puolivarjossa tai varjossa viihtyvä köynnöskasvi. Kasvilla on koristeelliset suuret lehdet. Piippuköynnös voi menestyä suljetulla sisäpiha-alueella, johtuen suojaisesta paikasta.

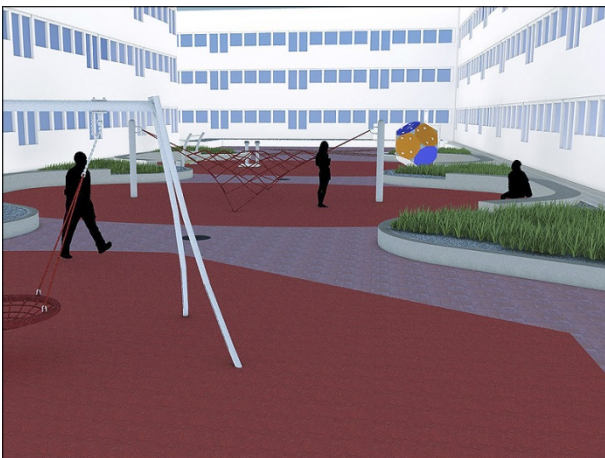
3 KONSEPTIPIHAN ALUEET

3.1 Lasten leikkialue

Leikkialue on N6P piha-alueen itälaidassa sijaitseva pihan osa-alue, johon on sijoitettu lasten leikkiin tarkoitettut uudet leikkivälineet ja kalusteet. Itäisellä piha-alueella sijaitsee myös korotettu tuki- ja istuinmuuri (kuva 22). Piha-alueelle on sisäänkäynti eteläisestä päädyistä olevasta ovesta, joka muokataan enemmän käyttöön sopivaksi kulkuoveksi. Tällä hetkellä ovi on pääosin vain tarkoitettu huoltokäyttöä varten. Piha-alueelle on sisäänkäynti suunnitteilla myös läntisen pihan puolelta. Osastolta piha-alueelle pääsee rinnekerroksesta osaston omalta parvekkeelta.

Sadevedet johdetaan istutusaltaiden kautta kohti pihan keskialuetta, josta taitekuivatuksen avulla se johdatetaan sadevesiviemäriin tai imeytetään pinnoitteen läpi maahan. Viivyttämällä sadevesiä istutusalueilla pyritään saamaan mahdollisimman paljon hyötykäyttöä sadevedelle, ja pyritään siihen ettei, kasveja tarvitse kastella piha-alueella.

Lasten leikkivälineet on sijoitettu pihan keskelle niin, että pihan laita-alueet jäävät oleskelualueiksi. Kulkureitit kiertävät tai halkaisevat leikkivälineiden alueet niin, ettei leikki häiriinny kulun takia. Leikkivälineet on sijoitettu niin, että valmistajien turvallisuusmääräykset täyttyvät. Leikkipiha pohjoisessa päädyssä sijaitsee alueelle rakennettava hyppyruudukko, joka muistuttaa leikkimielisesti sairaalasta symboliikan avulla. Hyppyruudukko koostuu turvalaatoista, joiden väri vaihtelee ruuduittain. Hyppyruudukon alueella sijaitsee myös pallopeleihin tarkoitettu maali. Pohjoisosassa sijaitsee myös uusi hiekkalaatikko ja uudelleen sijoitettu leikkimökki.

KUVA 22. Näkymä lasten leikkipihalle.

3.2 Oleskelupiha

Vierailijoille, osastojen potilaille ja henkilökunnalle tarkoitettu oleskelupiha on rauhoittumiselle osoitettu oleskelualue. Läntisen pihan kulkureitti toimii seesteisenä kulkukäytävänä oleskelupihan istuinryhmille. Ulos katsellessa sisätiloista oleskelupihalla maisemakuvaan tarjoaa vaihtelua värikkäät teräksiset pergolarakenteet ja istutettu kasvillisuus (kuva 23). Oleskelupihan eteläpäädyssä sijaitsevat varjoisimmat nurkkaukset jäävät kivipinnalle, ja alueelle asennetaan luonnonkiviä.

Oleskelupihan kasvillisuus istutetaan osittain maantasoon niin, että kallistukset johtavat kohti pihan keskiosaa pois päin rakennuksesta. Pihan kasvillisuutta istutetaan myös korotettuihin istutusaltaisiin, jotka rakennetaan samalla tapaa kuin leikkipihalla sijaitsevat istuin- ja tukimuurit. Istuinryhmä on pihan pohjoispäädyssä upotettu istutusaltaan sisään niin, että selkämykselle muodostuu turvallinen takaseinusta. Oleskelupihalla sijaitsee jatkorakentamisen yhteydessä muodostunut maakumpu. Kumpu muotoillaan pehmeämmäksi, ja siihen rakennetaan valettavan turva-alustan vaatimat rakennekerrokset. Piha-alueelle tulee asentaa rakentamisen yhteydessä myös jätteenkeräykseen sopivat jäteastiat.

Oleskelualueen kulkureiteille valittiin pinnoitteeksi kivituhka, sillä sadevettä pystytään imeyttämään kivituhkan avulla huomattavasti enemmän verrattuna koviin pinnoitteisiin. Kivituhkan tulee olla sellaista raekokoa, että se sementoituu helposti kovaksi pinnaksi.

KUVA 23. Oleskelupihan punaiset pergolarakenteet.

Oulun yliopistollisen sairaalan sisäpiha-alueiden kuntoarviointi

9.4.2012

Kalle Kemppainen

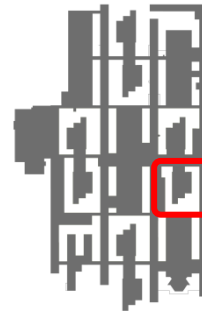
Maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Luonnonvara-alan yksikkö

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Sisällysluettelo

N2E	2
N2P	4
N3E	6
N5P	8
N5E1	10
N5E	12
N5P	14
N6E	16
N6P	18
S3P	20
S4P	22
S6P	24

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N2E	18.7.2011	1571m ²

Pihan kuvaus
 Osaston virkistyskäytössä oleva sisäpiha-alue 1. kerroksen tasossa.
 Alueella on huomattava määrä kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys		X			
Pihan rakenteiden kunto		X			
Kalusteiden kunto			X		
Pintojen kallistukset			X		
Puiden kunto			X		
Pensaiden kunto			X		
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto			X		
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
	X				
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X	X	X		

Pihan yleinen kunto
 Sisäpiha-alueen pintakallistukset ovat osaltaan huonoja. Piha-alueella on huonokuntoinen betonikaide poistumistien ohessa. Piha-alueen patolevyn yhteydessä asennettu kiveys on paikoittain huonosti asennettu. Alueen kasvillisuus on hoitamaton ja osiltaan huonokuntoista. Ilmastointilaitteistojen maali- ja rappauspinta ovat heikkokuntoisia. Pinnoitteet ilmastointilaitteistojen yhteydessä ovat heikkokuntoisia. Piha-alue oli tarkastuksen yhteydessä roskainen.

Huomioitavaa
 Sisäpiha-alueella on huomattava ja tärkeä virkistyskäytöllinen käyttötarkoitus. Alueelle on tärkeät näkymät käytäviltä ja osastolta.

N2E

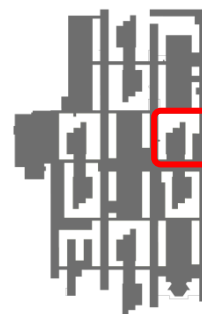
Kuva 1 Pihalle alueen kiveykset on osittain huonosti asennettuja.

Kuva 2 Pihalla on virkistyskäyttöä.

Kuva 3 Alueella on huomattava määrä kasvillisuutta

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N2P	18.7.2011	1670m ²

Pihan kuvaus

Sisäpiha-alue jolla on virkistyskäyttöä. Piha-alueella on huomattava määrä olemassa olevaa kasvillisuutta. Piha-alueen läntinen laita on rinne-tasossa ja itäinen 1-kerroksen tasossa.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys		X			
Pihan rakenteiden kunto			X		
Kalusteiden kunto			X		
Pintojen kallistukset			X		
Puiden kunto			X		
Pensaiden kunto		X			
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähiuosina		
	X				
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X	X	X		

Pihan yleinen kunto

Piha-alueella on rakennettu seinänvierustalle patolevytyks vain paikoittain. Ilmastointilaitteet ovat rappaukseltaan vanhentuneet ja maalipinnaltaan huonokuntoiset. Piha-alue on roskainen ja alueella on rakennusjätettä. Kasvillisuus on pääosin hoitamaton ja puut ovat vaurioituneet. Nurmipinnat ovat pihalla paikoittain huonokuntoisia. Piha-alueen pintojen kallistukset ovat itäpäässä liian loivat ja sadevesiviemäreitä on liian vähän.

Huomioitavaa

Sisäpiha-alueella on merkittävä virkistyskäyttö. Piha-alueen keskeinen sijainti tärkeiden käytävien varrella. Teho-osastolta on suora näkymä piha-alueelle. Osastoilta on suora näkymä piha-alueelle. Pensaat ovat osiltaan levinneet tai istutettu liian lähelle seinää. Pihan virkistyskäyttöön tarkoitettujen kalusteiden sijoittelu on huono. Keskeisestä sijainnista johtuen piha-alueella tulisi välittömästi tehdä korjaustoimenpiteet.

N2P

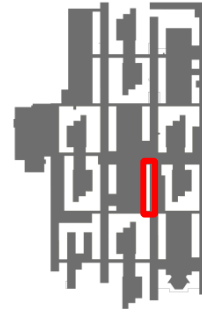
Kuva 4 Piha-alueen toimintojen sijoittelu on epämääräistä.

Kuva 5 Pinnoitteet ja ilmastointilaitteet ovat heikkokuntoisia.

Kuva 6 Kasvillisuus on pääosin hoitamatonta.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N3E	18.7.2011	541m ²

Pihan kuvaus

Sisäpiha-alue rinnetasossa henkilökunnan sosiaalitilojen läheisyydessä. Alueella on kasvillisuutta, ja se on vastikään remontoitu.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys				X	
Pihan rakenteiden kunto				X	
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset				X	
Puiden kunto	X				
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto				X	
Nurmipintojen kunto				X	
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
			X		
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X		X		

Pihan yleinen kunto

Sisäpiha-alueen vastikään suoritettujen remonttien johdosta alueella on hyvät pintakallistukset ja patolevytykset. Pihan sadevesiviemäröinnin kaivonkannet ovat oikeassa tasossa. Alueella sijaitseva kasvillisuus on huonokuntoista.

Huomioitavaa

Sisäpiha-alueelle ei ole tärkeitä näkymiä sisäkäytäviltä tai toimistoista. Piha-alue sijaitsee vähän käytettyjen käytävien varrella, eikä sen korjaustarve ole kiireellinen.

N3E

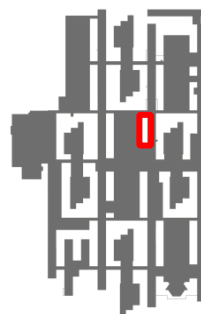

Kuva 7 Piha-alue on vasta remontoitu.

Kuva 8 Kasvillisuus on heikkokuntoista.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N3P	18.7.2011	404m ²

Pihan kuvaus
Sisäpiha-alue henkilökunnan sosiaalitilojen lähellä. Piha-alueella ei ole kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys				X	
Pihan rakenteiden kunto			X		
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset			X		
Puiden kunto					
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto				X	
Nurmipintojen kunto				X	
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
			X		
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X		X		

Pihan yleinen kunto
Piha-alueen laitteistojen perustat ja itse laitteistojen maalipinta huonokuntoista. Alueen kallistukset ovat osaltaan puutteellisia, sillä hulevedet johdetaan vain itäpuolelta taitekuivatuksella. Patolevyn kiveys on hyväkuntoinen.

Huomioitavaa
Piha-alueelle on hyvä näkömä vieressä sijaitsevista kulkukäytävistä. Toimistoista on sisäpihalle suora näkömä. Sisäpiha-alueen huomattava koko. Piha-alueella hankalasti sijaitsevat jäähdytyslaitteistot.

N3P

Kuva 9 Pihä-alueella sijaitsee hankalasti keskellä pihaa laitteistoja.

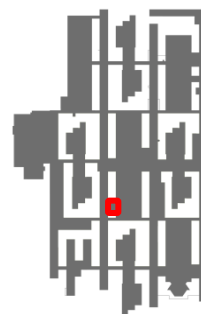

Kuva 10 Jäähdytyslaitteistojen maalipinta ja pinnoite ovat heikkokuntoisia.

Kuva 11 Sisäpihä-alue on huomattavan kokoinen.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N5E1	18.7.2011	57m ²

Pihan kuvaus
Pieni jatkorakentamisen jakama piha-alue. Alueelle on näkyä vain toimistotiloista. Alueella ei ole kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys			X		
Pihan rakenteiden kunto			X		
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset		X			
Puiden kunto					
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus		X			
Pinnoitteiden kunto			X		
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
			X		
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X				

Pihan yleinen kunto
Pihan nurmipinnat ovat kunnoltaan hyvät, mutta alueella kasvaa muita rikkakasveja. Pihalla on tarvittava määrä sadevesiviemäreitä, vaikka kallistukset ovat huonosti toteutettuja. Alueelle on tehty patolevytys.

Huomioitavaa
Piha on korkeiden seinäpintojen takia hyvin varjainen. Sisäpiha-alueen sijainnista johtuen ei alueella ole kiireellistä korjaustarvetta.

N5E1

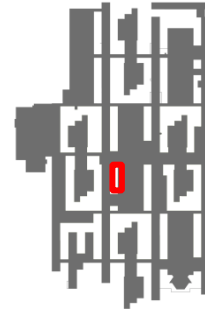

Kuva 12 Piha-alue on huomattavan pieni.

Kuva 13 Sisäpiha-alueella on hyvä sadevesiviemärointi.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N5E	18.7.2011	344m ²

Pihan kuvaus

Pienikokoinen sisäpiha-alue, joka on jakautunut kahtia jatkorakentamisen tilantarpeen vuoksi. Rakenteilla analyysin aikana. Alueella ei ole kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys			X		
Pihan rakenteiden kunto				X	
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset		X			
Puiden kunto					
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus			X		
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto					
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
		X			
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X		X		

Pihan yleinen kunto

Rakennustoimenpiteiden alla oleva sisäpiha-alue. Ilmastointilaitteistot ovat piha-alueella koteloitu ja uusittu. Alueelle on tuotu uutta ilmastointilaitteistoa, jota ei ole koteloitu. Kallistukset alueella ovat puutteellisia, ja voivat johtaa hulevesiongelman. Pinnoitteet piha-alueella ovat heikkokuntoisia.

Huomioitavaa

Piha-alueen keskeinen sijainti tärkeiden käytävien varrella. Piha-alueelle on tärkeä käytävänäkymä. Uusien ilmastointilaitteistojen sijoitus ja kotelointi.

N5E

Kuva 14 Ongelmallinen uusien laitteistojen sijoittelu.

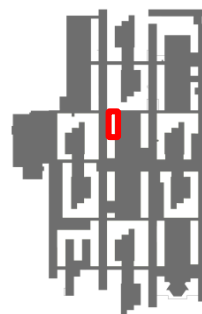

Kuva 15 Pinnoitteet alueella ovat heikkokuntoisia.

Kuva 16 Laitteistot ovat hyvin koteloitu ja maalattu.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N5P	18.7.2011	219m ²

Pihan kuvaus

Pienikokoinen sisäpiha-alue, joka on jakautunut kahtia jatkorakentamisen tilantarpeen vuoksi. Sijaitsee keskeisen kulkukäytävän varrella. Alueella ei ole kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys		X			
Pihan rakenteiden kunto		X			
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset		X			
Puiden kunto					
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus			X		
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
		X			
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X		X		

Pihan yleinen kunto

Piha-alueen nurmipintojen kunto on heikko, eikä alueella ole tarpeeksi sadevesiviemärintiä. Pinnoitteet ilmastointilaitteistojen alla ovat heikkokuntoisia ja rapautuneita. Ilmastointilaitteistojen maali- ja rappauspinta on huonokuntoista. Seinänvierusta on kivetty huonosti asennetulla irtokivellä. Alueelta puuttuu muihin pihoihin rakennettu patolevy.

Huomioitavaa

Piha-alueen keskeinen sijainti tärkeiden käytävien varrella. Piha-alueelle on tärkeä käytävänäkymä. Alueella on hulevesiongelma johtuen heikoista kaadoista ja puutteellisesta viemäroinnistä.

N5P

Kuva 17 Sisäpiha-alueen pinnoitteet ovat heikkokuntoisia.

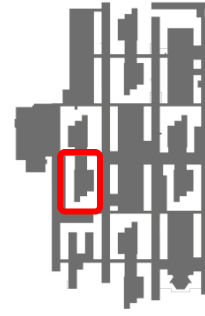

Kuva 18 Alueen seinänvierusta on huonosti asennettua irtokiveä.

Kuva 19 Laitteistojen rappauksen kunto on heikko.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N6E	2.8.2011	1893m ²

Pihan kuvaus

Laaja sisäpiha-alue, jolla ei ole virkistyskäyttöä. Pihalla sijaitsee huomattava määrä istutettua kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys				X	
Pihan rakenteiden kunto			X		
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset				X	
Puiden kunto			X		
Pensaiden kunto			X		
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto				X	
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
		X			
Tärkeät näymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X	X	X		

Pihan yleinen kunto

Alueen nurmipinnat ovat kunnoltaan hyvät, ja hulevesien johtaminen pois rakenteista on pääosin onnistunut. Ilmastointilaitteistojen maalipinta ja yleinen kunto on heikko. Laitteistojen ympärillä sijaitsevat kiveykset ovat huonokuntoisia. Puut piha-alueella ovat osaltaan huonokuntoisia ja vähälehtisiä.

Huomioitavaa

Piha-alueen keskeinen sijainti tärkeiden käytävien varrella. Piha-alueelle on tärkeä käytävänäkymä etelästä. Osastoilta on suora näkymä piha-alueelle. Teknisten laitteiden sijainti piha-alueen keskellä on ongelmallinen, sillä niistä on huomattava esteettinen haitta..

N6E

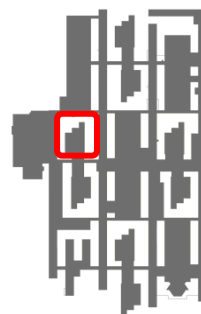

Kuva 20 Sisäpiha-alueen ilmastointilaitteiden maali- ja rappauspinta on huono.

Kuva 21 Näkymä piha-alueelle etelästä.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
N6P	2.8.2011	1978m ²

Pihan kuvaus

Foniatrian poliklinikan virkistyskäytössä oleva sisäpiha-alue. Piha-alueen sijainti on keskeinen. Alueella on huomattava määrä alkuperäistä kasvillisuutta. Piha-alue on erityisesti lasten käytössä.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys			X		
Pihan rakenteiden kunto		X			
Kalusteiden kunto		X			
Pintojen kallistukset			X		
Puiden kunto			X		
Pensaiden kunto				X	
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto				X	
Nurmipintojen kunto				X	
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
	X				
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X	X	X		

Pihan yleinen kunto

Piha-alueella on vanhentuneita ja turvallisuusstandardeista (EN 1176-1, 1176-2 ja EN 1177) poikkeavia leikkivälineitä ja puutteelliset turva-alustat. Alueen nurmipinnat ovat kunnoltaan hyvät, ja hulevesien johtaminen pois rakenteista on pääosin onnistunut. Kasvillisuus on pääosin vanhaa ja osin huonokuntoista. Puissa on runkovaurioita, eikä niitä ole hoidettu hoitoleikkauksin. Piha-alueella on huono valaisu, sillä alueella sijaitsee yksi valaisin, vaikka alue huomattavan laaja.

Huomioitavaa

Sisäpiha-alueella on merkittävä virkistysellinen käyttötarkoitus. Piha-alueen keskeinen sijainti tärkeiden käytävien varrella. Osastoilta on suora näkymä piha-alueelle. Kasvillisuus on osittain sijoitettu liian lähelle rakenteita ja perusjalkaa. Väestönsuojan uloskäynnin sijainti piha-alueen keskellä on ongelmallinen, sillä se sijaitsee toimintojen lomassa.

N6P

Kuva 22 Piha-alueen toimintojen sijoittelu on epämääräistä.

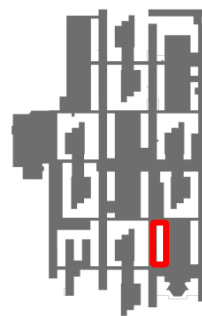

Kuva 23 Kasvillisuus on istutettu paikoittain liian lähelle seinää.

Kuva 24 Väestönsuojan ongelmallinen sijoittelu pihalla.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
S3P	2.8.2011	534m ²

Pihan kuvaus

Toimistotilojen ympäröimä kapea sisäpiha-alue, jolla on rinnetasossa oleva länsipääty ja 1-kerroksen tasossa oleva itäpääty. Alueella ei ole kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys				X	
Pihan rakenteiden kunto				X	
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset				X	
Puiden kunto					
Pensaiden kunto					
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
			X		
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X				

Pihan yleinen kunto

Patolevytystä ei ole rakennettu pihalle lainkaan. Ilmastointilaitteistojen ympärillä olevat kivipinnoitteet kaipaavat uusimista. Koteloidut ilmastointilaitteet ovat hyväkuntoisia. Nurmi on pääosin hyväkuntoista, mutta jyrkkä kallistus pihalla hankaloittaa nurmen hoitoa ja nurmipinta helposti sortuu jyrkässä kallistuksessa.

Huomioitavaa

Piha-alueella ei ole tärkeitä näkymiä muualta kuin toimistotiloista. Alueen sijainti on sellainen, ettei se ole nähtävissä suurilta julkisilta käytäviltä. Piha-alue on ahdas ja hankalasti hoidettava.

S3P

Kuva 25 Koteloidut ilmastointilaitteet ovat toimiva ratkaisu.

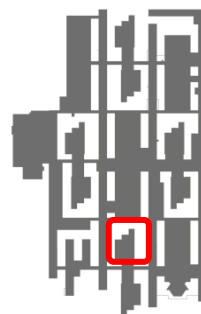

Kuva 26 Kivipinnat kaipaavat uusimista piha-alueella.

Kuva 27 Nurmipinta sortuu helposti jyrkän kallistuksen johdosta.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
S4P	2.8.2011	1958m ²

Pihan kuvaus

Keskeisellä paikalla sijaitseva laaja sisäpiha-alue, jossa on olemassa olevaa kasvillisuutta. Piha-alueella ei ole huomattavaa virkistyskäyttöä.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys			X		
Pihan rakenteiden kunto			X		
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset				X	
Puiden kunto		X			
Pensaiden kunto		X			
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto			X		
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
		X			
Tärkeät näkymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X	X	X		

Pihan yleinen kunto

Sisäpiha-alueella sijaitsevat ilmastointilaitteiden yhteydessä olevat kiveysalueet ovat huonokuntoisia. Kasvillisuus piha-alueella on vanhaa ja vauriollista. Ilmastointilaitteiden kotelointi on hyvä ratkaisu. Piha-alueen nurmipinta on paikoitellen huonokuntoista. Alueella on rakennusjättemaata.

Huomioitavaa

Piha-alueelle on tärkeitä näkymiä osastoilta ja käytävätiloista. Alueelle on pitkä tärkeä näkymä S5:n käytävistä. Alueen laaja koko mahdollistaa hyvin virkistyskäytön.

S4P

Kuva 28 Kasvillisuus on hoitamaton ja huonokuntoista.

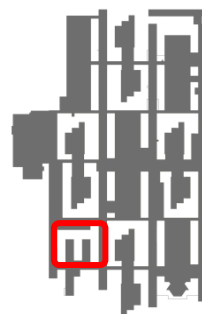

Kuva 29 Kivipinnat kaipaavat uusimista piha-alueella.

Kuva 30 Alueella on läjitettyä jätemaata.

Sisäpiha-alueen nimi	Päivämäärä	Pihan pinta-ala
S6P	2.8.2011	1509m ²

Pihan kuvaus
 Laaja sisäpiha-alue, jolla ei ole lainkaan virkistyskäyttöä. Piha-alueella on jonkin verran kasvillisuutta.

Arviointi	Huono	Puutteellinen	Tyydyttävä	Hyvä	Erinomainen
	1	2	3	4	5
Pihan siisteys		X			
Pihan rakenteiden kunto		X			
Kalusteiden kunto					
Pintojen kallistukset			X		
Puiden kunto		X			
Pensaiden kunto		X			
Pihan valoisuus				X	
Pinnoitteiden kunto		X			
Nurmipintojen kunto		X			
Korjaustarve	Välitön	Kiireellinen	Lähivuosina		
		X			
Tärkeät näymät piha-alueelle	Toimisto	Osasto	Käytävä		
	X		X		

Pihan yleinen kunto
 Piha-alueen ilmastointilaitteet ovat koteloitu, mutta niiden vierustalla sijaitsevat pinnoitteet ovat huonokuntoisia. Alueen kallistukset ovat puutteellisia, ja alueella on liian vähän sadevesiviemäreitä ottaen huomioon alueen laajuuden. Alueelle ei ole rakennettu patolevytystä. Kasvillisuus on hoitamaton ja huonokuntoista. Ilmastointilaitteet ovat osaltaan huonokuntoisia.

Huomioitavaa
 Sisäpiha-alueelle on tärkeitä näkymiä toimistoista ja käytäviltä. Kasvillisuus on osin kasvanut suoraan seinänvierustasta. Piha-alueella voisi olla huomattavaa virkistyskäyttöä johtuen pihan suuresta koosta. Piha-alueella sijaitseva avonainen kaivo on vaarallinen, vaikka sen väliaikaiseksi suojaksi on asetettu levy.

S6P

Kuva 31 Ilmastointilaitteistojen kivipinnoitteet kaipaavat kunnostusta.

Kuva 32 Kasvillisuus kasvaa osittain suoraan seinänvierustasta.

Kuva 33 Pihan rakenteet ovat huonokuntoisia ja paikoittain jopa vaarallisia.